Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ✦ 14 февраль 1974 йил пайшанба ◆ № 38 (15.818). ◆ Баҳоси 2 тийин.

К. Ф. КАТУШЕВ МАРИ АССРда

ПОШКАР-ОЛА, 13 февраль. (ТАСС). КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев бугун Мари АССРга келди.

Аэродромда К. Ф. Катушевни КПСС Мари область комитетининг биринчи секретари В. П. Никонов, Мари АССР Олий Совети Президиумининг Раиси П. А. Алмакаев, республика Министрлар Советининг раиси Т. И. Горинов кутиб олдилар.

Расмий ахборот

ВАТАННИНГ МУКОФОТЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний бир группа мукофотланганларга 12 февраль куни Кремлда Ватаннинг мукофотларини топширди.

СССР Медицина фанлари академиясининг ҳақиқий аъзоси А. И. Арутюновга ва СССР халқ артисти Б. А. Бабочкинга Ленин ордени, «Ўроқ ва Болға» олтин медали ва Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилганлиги тўғрисида СССР Олий Совети Президиумининг ёрлиқлари топширилди.

Таниқли совет олимларидан академик А. А. Баев билан академик Б. М. Кедров Ленин орденини олдилар.

Ёзувчи А. А. Караваевага Октябрь революцияси ордени топширилди.

Совет дипломати ва олими, академик И. М. Майский билан шоир С. П. Шчипачев Халқлар дўстлиги орденини олдилар.

Москва академик хореография билим юртининг директори С. Н. Головкинага СССР халқ артисти унвони берилганлиги тўғрисидаги ёрлиқ топширилди.

Мукофотланганлар ўз хизматларига юксак баҳо берилганлиги учун КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматига чуқур миннатдорчилик изҳор этдилар ва бутун кучимизни Ватанни янада равнақ топтириш ишига сарфлаймиз, деб ишонтирдилар.

Н. В. Подгорний мукофотланганларни мукофотлар топширилганлиги билан КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукумати номидан самимий табриклади. У мукофотланганларга меҳнатда ва ижодда катта муваффақиятлар, сиҳат-саломатлик ва шахсий ҳаётда бахт-саодат тилади.

(ТАСС).

МАНГУ ДЎСТЛИК ТЕМАТИКАСИ

УЛУҒ РУС ХАЛҚИ БИЛАН АБАДИЙ БИРГАМИЗ

НУКУС, 13 февраль. (ЎзТАГ махсус мухбири). Қорақалпоқ халқининг шимолдаги қудратли қўшни билан бирлашиш тўғрисидаги асрий орзуси ушалганига юз йил бўлди. Россия билан Хива хонлиги ўртасида имзоланган шартномага мувофиқ Амударёнинг ўнг соҳилидаги территория Россияга ўтди. Қорақалпоқларнинг кўпчилиги шу территорияда яшар эди. Қорақалпоқ халқи Хива ҳукмдорларининг шафқатсизлигидангина эмас, шу билан бирга, инглиз капитализмининг ҳамлаларидан ҳам омон сақланиб қолди. Шу тариқа Қорақалпоғистон тарихининг янги саҳифаси очилди, ҳозирги социалистик Қорақалпоғистон шу тарихнинг олий нуқтаси бўлиб қолди.

Бугун Нукусда область партия комитети билан Ўзбекистон ССР Фанлар академияси чақирган илмий конференция Қорақалпоғистоннинг Россияга ихтиёрий равишда бирлашишининг юз йиллигига бағишланди.

Конференция президиумида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари А. Д. Бесчастнов ва О. У. Салимов, Қорақалпоғистон область партия комитетининг биринчи секретари Қ. Камолов, Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиумининг Раиси Д. Ешимбетов, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг раиси Е. Айтмуротов, Хоразм область партия комитетининг биринчи секретари М. Худойберганов, РСФСР маданият министрининг ўринбосари В. В. Кочетков, Москва ва Тошкентдан келган олимлар, Тошовуз областидан келган меҳмонлар ўтиришибди.

Конференцияни Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти И. М. Мўминов очди.

«Улуғ рус халқи билан абадий биргамиз» деган мавзуда Ўзбекистон Компартияси Қорақалпоғистон область комитетининг биринчи секретари Қ. Камолов доклад қилди.

Конференцияда Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Қорақалпоғистон филиали президиумининг раиси С. Камолов, республика Фанлар академиясининг мухбир аъзоси М. Нурмуҳамедов, тарих фанлари докторлари Р. Косбергенов, Х. Иноятов, тарих фанлари кандидатлари Е. Деева, Ж. Уббиниёзов, И. Қосимбетов сўзга чиқдилар.

Конференцияда таъкидлаб ўтилганидек, социалистик Қорақалпоғистоннинг барпо этилиши ва ривожланиши В. И. Ленининг: «...қолоқ мамлакатлар илғор мамлакатларнинг пролетариати ёрдами билан капиталистик тараққиёт босқичини четлаб ўтиб, совет тузумига ва ривожланишнинг муайян босқичлари орқали коммунизмга ўтишлари мумкин» деган доҳиёна башоратининг порлоқ тасдиқи бўлди.

Қорақалпоқ халқи ўз тақдирини рус халқи тақдири билан абадий боғлаб, бирдан-бир тўғри йўлни танлаб олди. Қорақалпоғистон Россия иқтисодий ҳаёти доирасига қўшилди. Қишлоқ хўжалиги, балиқчиликни жонлантириш учун, ўлкада саноатни вужудга келтириш ва савдо-сотиқни ривожлантириш учун шарт-шароит вужудга келди.

Тўхтовсиз ўзаро феодал жанжаллари, урушлар ва босқинлар тўхтатилганлиги қорақалпоқларнинг ўтроқ турмушга ўтиши учун имконият берди. Мактаблар очила бошлади, таниқли рус олимлари Қорақалпоғистонга келиб, ўлкани ўрганишга, экономика ва маданиятни янада ривожлантиришга катта ҳисса қўшдилар.

Қорақалпоғистон чор Россиясининг қолоқ мустамлакаларидан бири эди. Аммо халқ бошқа Россияни — меҳнаткаш халқ, ишчилар синфи, большевиклар партияси иш кўраётган Россияни ҳам кўра олди. 1912 йилдаёқ Амударё этакларида Ленин «Правда»сининг дастлабки нусхалари пайдо бўлди.

Россия федерациясидан вакил бўлиб келган ва Амударё этакларида Совет ҳокимиятини мустаҳкамлашда катта роль ўйнаган қардошларимиз — И. ва Н. Шайдаковларнинг, С. Наумов, А. Тимошенко, К. Школин, Б. Чепрунов, И. Редько ва бошқа кўпгина кишиларнинг номларини халқ доимо ҳурмат билан эсга олади.

Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларида улуғ Ленин, Большевиклар партияси миллий чекка ўлкаларни иқтисодий ва социал-сиёсий жиҳатдан жадал ривожлантириш йўлини белгилаб бердилар. РКП(б) X съезди резолюциясига қуйидаги сўзлар ёзиб қўйилган эди. Эндиликда, помешчиклар билан буржуазия ағдариб ташланган бир пайтда партиянинг вазифаси рус бўлмаган халқларнинг меҳнаткашлар оммасига илгарилаб кетган марказий Россияга етиб олишда ёрдам беришдан иборат.

Тарихнинг жуда кўп ёрқин саҳифаларидан бирини эсга олайлик. 1933 йилда Москва шаҳри Дзержинский районининг ишчилари Қорақалпоғистон АССРни оталиққа олдилар. Улар ёш Қорақалпоғистонга катта моддий-техникавий ёрдам бердилар. Россия федерациясининг кўпгина шаҳарларидан Амударё соҳилларига металл ва ёғоч, станоклар ва асбоб-ускуналар, машиналар ва тракторлар, приборлар ва ёқилғи кела бошлади. Қорақалпоғистоннинг қадимий диёрида қад кўтарган ҳар бир янги қурилиш, ҳар бир заводда, эндигина очилган ҳар гектар қўриқ ерда рус ишчиси меҳнатининг улуши бор.

Социалистик Қорақалпоғистоннинг бутун ҳаётини ривожлантиришга рус халқи ва бошқа совет халқлари жуда катта таъсир ўтказдилар. 1925 йилда мамлакатнинг олий ўқув юртларига Қорақалпоғистондан 40 йигит-қиз юборилди. Улар — қорақалпоқ халқи тарихидаги илк студентлар эди. 1934 йилда Тўрткўлда Давлат ўқитувчилар институти очилди. Москва, Тошкент, Ашхобод, Олмаота, Ленинграддан келган олимлар бу институтнинг ташкилотчилари ва дастлабки муаллимлари бўлдилар. Ҳозир Т. Г. Шевченко номидаги Нукус педагогика институтида беш минг студент таълим олмоқда. Қардош республикаларнинг олий ўқув юртлари автоном республика учун юзлаб мутахассислар тайёрлаб бермоқда.

Ўлканинг табиий бойликларини мунтазам равишда ўрганиш ишлари изчиллик билан олиб борилди ва олиб борилмоқда. Бу иш йигирманчи йилларнинг ўрталарида бошланган эди. Бу ерда мамлакат турли илмий-тадқиқот институтларининг бир нечта экспедицияси ишлади. 1959 йилда эса бу ерда Ўзбекистон Фанлар академиясининг филиали ташкил этилди. Қорақалпоғистон олимлари тил масалаларидан тортиб, квант электроникасигача бўлган проблемалар юзасидан илмий иш олиб бормоқдалар.

Тенг ҳуқуқли совет халқлари оиласининг тенг ҳуқуқли аъзоси бўлган қорақалпоқ халқи тарихан қисқа муддат ичида феодализмдан социализм сари, қолоқликдан тараққиёт сари, жабр-зулм ва ҳуқуқсизликдан озодлик ва тенглик сари баҳодирона сакраш қилди. Бу йўл — ёғоч омочдан — ҳисоблаш техникасигача бўлган йўлдир, қоронғи ва диққинафас ўтовлар ўрнига муҳташам шаҳарлар пайдо бўлди, ибтидоий музика ўрнига филармония пайдо бўлди, ёппасига саводсиз республикада Фанлар академиясининг филиали барпо этилди.

Илмий конференция қатнашчилари социалистик Қорақалпоғистоннинг муваффақиятлари ленинча миллий сиёсат амалга оширилганлигининг бевосита натижаси эканлиги тўғрисида, халқлар ленинча дўстлиги буюк бунёдкорлик кучининг яққол далили эканлиги ҳақида завқ-шавқ билан гапирдилар. Автоном республика меҳнатчилари шонли юбилейни нишонлар эканлар, барча социалистик миллатларнинг равнақи тўғрисида тинимсиз ғамхўрлик қилаётган жонажон Коммунистик партияга чин кўнгилдан миннатдорчилик билдирадилар. Улар совет халқи олдига КПСС XXIV съезди қўйган вазифаларни ҳал этиш учун ўзларининг бутун кучларини сарф қиладилар.

РОССИЯ — МЕНИНГ ВАТАНИМ!

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОНДА РОССИЯ ФЕДЕРАЦИЯСИ АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ КУНЛАРИНИНГ ТАНТАНАЛИ ОЧИЛИШИ

НУКУС, 13 февраль. (ЎзТАГ махсус мухбири). Қорақалпоқ шоирлари чин қалбдан чиқариб тўқиган кўпдан-кўп шеърий сатрлар оғамиз рус халқига бағишланган. Бу сатрлар янги тўпламларнинг ва журналларнинг саҳифаларида, газеталарнинг саҳифаларида, Қорақалпоғистоннинг Россияга ихтиёрий равишда қўшилишининг 100 йиллигини нишонлаётган Автоном Республика шаҳар ва овулларининг кўчаларини безаб турган плакатларда ўз ифодасини топмоқда.

Қорақалпоғистонда Россия Федерацияси адабиёти ва санъати кунларининг очилишига бағишланиб бугун Нукусдаги К. Станиславский номли театрда ўтказилган тантанали кеча совет халқларининг дўстлиги тўғрисидаги, Жонажон Ватанга меҳр-муҳаббат ҳақидаги янги ажойиб қўшиқ бўлди.

Кечани Қорақалпоғистон область партия комитетининг биринчи секретари Қ. Камолов очди.

Кеча қатнашчилари совет Ватани учун фахрланиш ҳислари тўғрисида, Россия вакиллари билан учрашув шодлиги ҳақида гапирдилар.

Ўзбекистон ва Қорақалпоғистон халқ шоири Тиловберган Жумамуротов «Оғамизга» деб аталган ўзининг янги шеърини ўқиб берди.

Нукус педагогика институтининг студенти Улбосин Бердимбетова азиз меҳмонларга салом сўзлари билан мурожаат қилди. Нукус нон комбинатининг мастери Д. Расулова Қорақалпоғистон ишчилар синфи номидан гапириб, адабиёт ва санъат усталари билан учрашишдан беҳад хурсанд эканлигини айтди.

Россия Федерацияси маданият министрининг ўринбосари В. В. Кочетков ўзининг жавоб нутқида айтилган самимий сўзлар учун, меҳмондўстлик учун қизғин ташаккур билдирди. У Халқлар дўстлиги ордени билан мукофотланганликлари муносабати билан қорақалпоқ дўстларни самимий табриклаб, КПСС XXIV съезди белгилаб берган режаларни амалга оширишда уларга янги муваффақиятлар тилади.

Қорақалпоғистонга топширилган Халқлар дўстлиги ордени республика меҳнаткашларининг коммунизм қурилиши ишига қўшаётган катта ҳиссаси учун берилган мукофотдир. Биз ҳаммамиз қон-қардошлармиз. Шу боисдан ҳар биримиз Қорақалпоғистон меҳнаткашлари қўлга киритган муваффақиятлардан қувонамиз, уларга янгидан-янги ютуқлар тилаймиз, — деди РСФСР халқ артисти Г. Жженов.

РСФСР адабиёти ва санъатининг вакиллари серқуёш Қорақалпоғистон диёридаги учрашув хотираси учун В. И. Лениннинг СССР халқ рассоми Н. В. Томский ишлаган бюстини тақдим этдилар.

Дўстлик кечасида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари А. Д. Бесчастнов, О. У. Салимов, Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиумининг Раиси Д. Ешимбетов, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг Раиси Е. Айтмуротов иштирок этдилар.

* * *

Шу байрам кечасида театрда Россия қўшиқ ва музикаси, рақси ва шеъри кўнгилларни хушнуд этди. Бу қўшиқ ва музикани радио ва телевидение ҳар бир қорақалпоқ меҳнатчисининг хонадонига етказди. Буларни РСФСР халқ артистлари Тамара Сорокина, Нина Исакова, рус халқ қўшиқларининг моҳир ижрочиси Ольга Воронец, «Боян» рус камера оркестри, Пятницкий номли хор артистлари ижро этдилар.

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ МОНУМЕНТИ

НУКУС, 13 февраль. (ЎзТАГ). Бугун бу ерда, тантанали вазиятда Халқлар дўстлиги монументига пойдевор қўйиш маросими бўлиб ўтди. Қорақалпоғистон Россияга ихтиёрий қўшилганлигининг 100 йиллиги шарафига шу монументни қуришга қарор қилинди.

Митингда Нукус полиграфия комбинатининг ишчиси М. Нуримова, Пушкин номли мактаб директори Б. Зокиров, ёзувчи О. Шестинский сўзга чиқдилар.

Халқлар дўстлиги монументига пойдевор қўйиш маросимида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари А. Д. Бесчастнов О. У. Салимов, Қорақалпоғистон область партия комитетининг биринчи секретари Қ. Камолов, Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиумининг Раиси Д. Ешимбетов, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг Раиси Е. Айтмуротов, РСФСР маданият министрининг ўринбосари В. В. Кочетков иштирок этдилар.

ЛЕОНИД ИЛЬИЧ БРЕЖНЕВНИНГ КУБА РЕСПУБЛИКАСИГА ВИЗИТИ

НУТҚЛАР ВА ҲУЖЖАТЛАР ТЎПЛАМИ

Сиёсий адабиёт нашриёти «Леонид Ильич Брежневнинг Куба Республикасига визити» деган китобни босмадан чиқарди. Китобда КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг 1974 йил 28 январдан 3 февралгача Кубага қилган расмий дўстлик визити тўғрисидаги материаллар бор.

Тўпламга Л. И. Брежнев билан Куба Компартияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Куба Революцион ҳукуматининг Бош министри Фидель Кастро нутқлари, Совет—Куба музокаралари тўғрисидаги, ўртоқ Л. И. Брежневнинг Куба Компартияси ва ҳукумати раҳбарлари билан қилган суҳбатлари ҳақидаги ахборотлар киритилган. Китобда Л. И. Брежневнинг ва у билан бирга бўлган совет ўртоқларнинг Куба ишчилар синфи, деҳқонлари ва зиёлилари билан бўлган самимий, қардошларча учрашувлари тўғрисида ҳикоя қилинади. Тўпламда Совет — Куба Декларацияси, «КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советида», «Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Куба Республикасига қилган визити якунлари тўғрисида»ги ахборот ва бошқа материаллар бор.

Китобда дўстлик визити тўғрисида ҳикоя қилувчи ҳужжатли фотосуратлар берилган. (ТАСС).

Қорақалпоғистон АССР. Ўрта Осиё—Марказ газ магистралининг тўртинчи тармоғи қурилиши бошлаб юборилди. «Бухарагазпромстрой» трести иккинчи қурилиш бошқармаси бу ерда «Дарялик» компрессор станциясини бунёд этмоқда. Суратда: Станция қурилишида донг таратаётган монтажчилардан Виктор Корчагин (бригадир) ва Владимир Сотников.

А. Лихварь фотоси (ЎзТАГ фотохроникаси).

«КОСМОС-632» ПАРВОЗДА

1974 йил 12 февралда Совет Иттифоқида ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-632» учирилди. Йўлдош ичига космик фазони тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган. Аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координациялаш— ҳисоблаш маркази олинаётган ахборотларни ишлаб чиқмоқда.

(ТАСС).

ПХР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРИ МОСКВАДА

Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ПХР ташқи ишлар министри Стефан Ольшовский 12 февралда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико шарафига нонушта зиёфат берди.

Зиёфат вақтида С. Ольшовский ва А. А. Громико қадаҳ кўтариб дўстона нутқ сўзладилар.

Шу куни С. Ольшовский Москвадан ўз юртига жўнаб кетди. ПХР ва СССР Давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида С. Ольшовскийни ва унга ҳамроҳ бўлиб келган кишиларни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари Н. Н. Родионов, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

Кузатиб қолувчилар орасида ПХРнинг СССРдаги элчиси Зенон Новак бор эди.

Совет Иттифоқининг Польша Халқ Республикасидаги элчиси С. А. Пилотович ҳам шу самолётда Москвадан жўнаб кетди.

(ТАСС).

А. А. ГРОМИКО БИЛАН С. ОЛЬШОВСКИЙНИНГ УЧРАШУВЛАРИ ВА СУҲБАТЛАРИ

11 ва 12 февраль кунлари СССР Ташқи ишлар министрлигида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико билан Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Польша Халқ Республикасининг ташқи ишлар министри С. Ольшовский ўртасида музокаралар бўлиб ўтди.

Дўстлик ҳамда фикрлар ва позицияларнинг тўла бирлиги вазиятида ўтган бу музокараларда ҳар иккала мамлакатнинг сиёсий, иқтисодий ва маданий алоқаларига доир масалалар устида фикрлашиб олинди. Шу билан бирга ҳар иккала томон СССР билан Польша Халқ Республикаси ўртасидаги қардошларча дўстлик ва ҳар томонлама, муттасил мустаҳкамланиб бораётган ҳамкорлик ҳамма соҳаларда социалистик интернационализм принциплари асосида ҳамда дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида 1965 йил 8 апрелда тузилган шартномига тўла мувофиқ равишда самарали ривожланиб бораётганлигидан мамнун эканликларини изҳор этдилар. Министрлар КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев билан Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Э. Герек ўртасидаги дўстона учрашувлар ҳар иккала мамлакат халқлари ўртасида қардошларча дўстлик ва ҳамкорлик алоқаларини мустаҳкамлаш учун катта аҳамиятга эга эканлигини алоҳида қайд қилиб ўтдилар. Совет—Польша муносабатлари муваффақиятли ривожланиб бораётганлиги ҳар иккала мамлакат халқларининг туб манфаатларига тўла равишда мос бўлиб тушаётганлиги, социализм ва коммунизм қуриш вазифаларини ҳал этишга, социалистик ҳамдўстлик қудратини мустаҳкамлаш ишига ёрдам бераётганлиги уқтириб ўтилди.

Министрлар ҳар иккала томонни қизиқтираётган бир қанча актуал халқаро проблемаларни, шу жумладан Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгаш ишининг, Марказий Европадаги қуролли кучларни ва қурол-яроғларни қисқартиришга бағишланган музокараларнинг қандай бораётганлиги билан алоқадор проблемаларни муҳокама қилишди. Совет Иттифоқи, Польша Халқ Республикаси ва социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатларнинг актив ва аниқ мақсадни кўзлаган ташқи сиёсат фаолияти натижасида кейинги йилларда халқаро вазиятда рўй бераётган ижобий ўзгаришларни мустаҳкамлаш ва янада ривожлантириш йўлида сарфланаётган куч-ғайратни давом эттиришга томонлар маҳкам бел боғлаганликларини изҳор этдилар.

Министрлар шуни уқтириб ўтдиларки, социалистик мамлакатларнинг халқаро майдонда келишиб ҳаракат қилишлари халқаро кескинликни юмшатишга, Европа ва бутун дунёда тинчликни ва хавфсизликни мустаҳкамлашга ёрдам бераётган ҳал қилувчи шартларнинг биридир. КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг Куба Республикасига қилган ва жуда катта аҳамиятга эга бўлган визитининг якунлари, томонларнинг якдиллик билан билдирган фикрига кўра, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг қардошларча бирлиги чуқурлашиб ва мустаҳкамланиб бораётганлигини, бу бирлик ҳозирги халқаро вазиятнинг ривожланишига тобора кўпроқ таъсир ўтказаётган омил бўлиб қолаётганлигини кўрсатувчи ёрқин далилдир.

Музокараларда: Совет томонидан — СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари Н. Н. Родионов, СССРнинг Польша Халқ Республикасидаги элчиси С. А. Пилотович, СССР Ташқи ишлар министрлигининг IV Европа бўлими мудири О. П. Селянинов; Польша томонидан — Польша Халқ Республикасининг СССРдаги элчиси З. Новак, Польша Халқ Республикасининг СССРдаги элчихонасининг маслаҳатчи элчиси В. Наперай, Польша Халқ Республикаси Ташқи ишлар министрлиги бўлим мудирининг ўринбосари С. Павлак қатнашдилар.

СССР ЖУРНАЛИСТЛАР СОЮЗИ ПРАВЛЕНИЕСИНИНГ ПЛЕНУМИ

12 февраль куни Москвада СССР Журналистлар союзи правлениесининг пленуми бўлиб ўтди. Пленумда союз правлениесининг раиси, «Правда» газетасининг бош редактори М. В. Зимянин доклад қилди.

Докладда ва сўзга чиққанларнинг нутқларида КПСС Марказий Комитети 1973 йил декабрь Пленумининг қарорлари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг пленумдаги нутқида айтиб ўтган қоидалар ва хулосалар, КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаати, шунингдек 1974 йилда социалистик мусобақани авж олдириш тўғрисидаги қарорлар асосида матбуот ходимлари ҳал этиши лозим бўлган конкрет вазифалар белгилаб берилди.

Музокараларда СССР Журналистлар союзи правлениесининг секретарлари: «Советская Россия» газетасининг бош редактори П. Ф. Алексеев, Москва шаҳар журналистлар ташкилоти правлениесининг раиси, «Известия» газетаси бош редакторининг ўринбосари Ю. И. Баланенко, Украина Журналистлар союзи правлениесининг раиси, республика «Правда Украины» газетасининг редактори В. Я. Серобава, Арманистон Журналистлар союзи правлениесининг раиси, Арменпресс директори А. В. Хачикян, Эстония Журналистлар союзи правлениесининг раиси А. Т. Сааремяги, шунингдек Белоруссия Журналистлар союзи правлениесининг раиси А. А. Толстик, Ленинград журналистлар ташкилоти правлениесининг раиси «Ленинградская правда» газетасининг редактори А. К. Варсобин, Свердловск журналистлар ташкилоти правлениесининг раиси И. С. Бродский, республика газетаси «Совет Ўзбекистони»нинг редактори М. Қориев, СССР Министрлар Совети Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети пропаганда бош редакциясининг бош редактори В. В. Егоров, Москвадаги «Динамо» заводининг директори К. Д. Петухов ва Смоленск областидаги Ленин номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони С. И. Бизунов сўзга чиқдилар.

Пленумда қабул қилинган қарорда оперативчиликни янада ошириш, оммавий информация ва пропаганда воситаларидан, социалистик мусобақани ёритишда, меҳнаткашларни беш йиллик планларини муддатидан олдин бажаришга сафарбар қилишда тўпланган тажрибадан яхшироқ фойдаланиш зарурлиги уқтириб ўтилди.

Пленум мажлисидан сўнг шу куннинг ўзидаёқ республика, ўлка ва область журналистлар союзлари правлениелари секретарларининг, журналистлар ташкилотлари правлениелари секретарларининг кенгаши бўлди. Кенгашда тажриба айирбошлаш давом эттирилди.

(ТАСС мухбири).

КПСС XXIV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ АМАЛДА

Беш йиллик вахтасида

○ ПАРТИЯ ДАЪВАТИГА ҲОЗИРЖАВОБЛАР.
○ МАҲСУЛОТ РЕАЛИЗАЦИЯ ҚИЛИШ ҲАЖМИ ЎТГАН ЙИЛДАГИДАН 8,5 ПРОЦЕНТ ОРТИҚ.
○ КЎП СТАНОКНИ БОШҚАРИШ КЕНГАЙМОҚДА.
○ МАҲСУЛОТ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КЎПАЙМОҚДА.
○ МЕТАЛЛУРГЛАРНИНГ ШАХДАМ ОДИМИ.

БИЗ ҲОЗИРГИ КУНДА ҚЎЛГА КИРИТГАН ВА ЭРТАГИ КУНДА ЭРИШИЛАДИГАН ЮТУҚЛАРНИНГ ҲАММАСИ ЎЗИМИЗГА, ҲАР БИР СОВЕТ КИШИСИНИНГ ИЖОДИЙ ИШЛАШ МАҲОРАТИГА, ЮКСАК ОНГЛИЛИГИГА, ПРОФЕССИОНАЛ ТАЙЁРГАРЛИГИГА, МАСЪУЛИЯТ ТУЙҒУСИГА ВА ИНТИЗОМИГА БОҒЛИҚДИР.

(КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатидан).

МУСОБАҚА — ҚУДРАТЛИ КУЧ

Бекобод металлургия заводи коллективи олинган мажбуриятларни шараф билан бажариш учун кураш мусобақасида яхши натижаларга эришмоқда. Суратда: (чапдан) мартен эритиш мусобақаси ғолибларидан ёрдамчи мастер Али Алиев ва Алексей Анисимов.

Январь якунлари

ЯНВАРЬ ОЙИ якунланди: тўққизинчи беш йилликнинг тўртинчи йили вазифаларини бажаришда дастлабки шаҳдам қадам қўйилди. Ой якунлари КПСС Марказий Комитети декабрь (1973 йил) Пленуми қўйган вазифаларни амалга оширишда қилинган ишларнинг дастлабки ойини сарҳисоб қилиш бундан буён нималарга кўпроқ эътибор бериш зарурлигини таҳлил этиш имконини беради.

Республикамиз саноат корхоналари, қурилиш ташкилотлари ва транспорт тармоқларининг коллективлари беш йилликни муддатидан илгари бажариш учун кураш мусобақасини кун сайин авж олдирмоқдалар. Бу мусобақанинг илк якунлари хусусида ўтган ойнинг натижалари холис фикр юритишга ёрдам беради. Ўзбекистон саноати беш йилликнинг тўртинчи йили дастлабки ойи маҳсулот реализация қилиш планини 102,2 процент бажарди. Ўтган йилнинг дастлабки ойи натижасига қиёс қилиб кўриладиган бўлса, реализация қилинган саноат маҳсулотининг ҳажми 8,5 процент ортганлигини таъкидлаш керак. Юзлаб корхоналар белгиловчи йил марраларини муваффақиятли эгаллашга ҳаракат қилиб, топшириқларни зиёда бажардилар, планга қўшимча кўплаб маҳсулотлар ишлаб чиқаришга эришдилар.

Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилган Ўзбекистон саноат корхоналарининг коллективлари шу тариқа белгиловчи йилнинг дастлабки қудратли одимини босдилар. Саноатчиларнинг бу одими уларнинг беш йиллик марраларини эгаллаш учун астойдил курашаётганликларидан далолат бермоқда. Мусобақа қатнашчилари даврасида Оҳангарон кўмир разрезининг кончилари, Тошкент трикотажчилари, «Юлдуз» тикувчилик фирмаси чеварлари, Каттақўрғон ёғ-мой комбинатининг меҳнаткашлари пешқадамлик қилдилар. Уларнинг қўлга киритган ютуқларида резервлардан ишнинг кўзини билиб фойдаланиш, ишлаб чиқариш суръатларини тезлаштириш, маҳсулот таннархини арзонлаштириш ва сифатини кўтариш учун кураш муҳим роль ўйнади.

Бироқ, айрим коллективлар имкониятлардан ўринли фойдаланиш тадбирларини кўрмадилар. Ой бошида планларнинг бажарилиши учун астойдил ҳаракат қилмадилар. Вақтни бой бериб қўйдилар. Ойнинг иккинчи ўн кунлигида қўлга киритилган натижалар қаноатлантирмади. Натижада учинчи ўн кунликда ҳар қанча зўр берилмасин, топшириқлар бажарилмасдан қолди. Каттақўрғондаги «Хлопкомаш» заводи, Фарғона пойафзал фабрикаси, «Андижанирмаш», «Кокандтекстильмаш» заводлари январь ойи планини бажармадилар. Фарғона нефтни қайта ишлаш заводи, Шарғун кўмир кони бошқармаси, Тошкент холодильниклар заводи ҳам январь марраларини эгаллай олмади.

Беш йиллик топшириқларининг барча кўрсаткичлар бўйича ортиғи билан бажарилишига эришиш учун ҳамма имкониятлардан самарали фойдаланиш зарур. Бунда иш вақтидан, машина-ускуналардан, резервлардан, имкониятлардан ўринли фойдаланиш, тежамкорлик учун кураш ҳал қилувчи роль ўйнайди. Ўтган ойдаги камчиликлар февраль ойида тузатилиши зарур. План-топшириқларнинг қопланишига, етарли маҳсулот ишлаб чиқаришга эришиш учун барча куч ва имкониятларни ишга солиш — хўжалик органлари, партия ҳамда совет ташкилотларининг энг муҳим вазифаларидир.

САМАРАЛИ ҲАМКОРЛИК

ҚАРДОШЛАР ЁЗИШМАСИ

Хоразм области билан Туркманистон ССР Тошовуз области меҳнаткашлари ўртасида мустаҳкам дўстлик чуқур илдиз отиб, Амударёнинг икки соҳилидаги икки қўшни диёрнинг гуллаб-яшнашида ажойиб омилга айланиб [illegible]. Бу областларнинг ишчилари, қурувчилари, транспорт ходимлари, қишлоқ меҳнаткашлари ўзаро мусобақалашиб, экономика ва маданиятни юксалтиришда бир-бирларига ёрдам бермоқдалар. Халқ хўжалигини ривожлантиришда ва айниқса пахта етиштиришда катта муваффақиятларга эришганлиги учун Тошовуз области Ленин ордени билан мукофотланганлиги хоразмликларни ҳам чексиз қувонтирди.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг 1974 йил халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажариш учун саноат, қурилиш ва транспорт ходимларининг, шунингдек, деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш учун қишлоқ хўжалик ходимларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақаларини ўтказиш тўғрисидаги қарорлари Хоразм ва Тошовуз областлари меҳнаткашлари томонидан зўр кўтаринкилик билан кутиб олинди.

Икки область ўртасидаги қардошлик мусобақасини давом эттиришга, шунингдек, ишлаб чиқариш коллективлари ўртасида социалистик мусобақа ҳаракатини кенг авж олдиришга қарор қилинди. Қуйида Урганч мотор-ремонт заводи коллективининг хати ва Тошовуздаги «Туркманистон ССР 40 йиллиги» мотор-ремонт заводи коллективининг жавоб мактуби босилади.

КЕЛИНГ, БЕЛЛАШАЙЛИК

ТОШОВУЗДАГИ «ТУРКМАНИСТОН ССР 40 ЙИЛЛИГИ» МОТОР-РЕМОНТ ЗАВОДИ КОЛЛЕКТИВИГА

ҚАДРЛИ ДЎСТЛАР! Қалбимиз жўшқин илҳомга тўлиб-тошган, куч-ғайратимиз булоқдек мавж ураётган ажойиб дамларда Сизга бу мактуб билан мурожаат қилмоқдамиз. КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаати ҳар биримизни беҳад руҳлантириб, янги зафарларга отлантиряпти. Социалистик мусобақанинг қудратли тўлқини корхонамизда зўр активлик уйғотиб, бир ғайратга ўн ғайрат қўшди.

Беш йилликнинг учинчи йилида қўлга киритилган иқтисодий кўрсаткичлар тўғрисида баъзи рақамларни келтириб ўтамиз. Заводимиз планда белгиланган бир миллион 242 минг сўмлик ўрнига бир миллион 270 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарди. 1550 дона ўрнига 1817 дона трактор двигатели ремонт қилинди, 512 минг сўмлик ўрнига 517 минг сўмлик эҳтиёт қисмлар тайёрланди. Меҳнат унумдорлигининг ўсиши 2,8 процентни ташкил этди. Рентабеллик ошганлиги туфайли 315 минг сўм соф фойда олинди.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг қарорига жавобан 1974 йил халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилишга жазм қилдик ва ўз устимизга конкрет мажбуриятлар олдик.

Тўққизинчи беш йилликнинг тўрт йили учун белгиланган планни 1974 йил 15 декабрга бажарамиз. Пландан ташқари 10 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинади, 50 дона трактор двигатели, 150 та электр двигатель ремонтдан чиқади. Планга қўшимча равишда 5 минг сўмлик эҳтиёт қисмлар тайёрланади.

Меҳнат унумдорлигини 1973 йилги даражадан 1,2 процент орттирамиз. Планда кўзда тутилганидан 5 минг сўм ортиқ фойда олишга, 13 минг сўмлик ёнилғи ва электр энергия тежашга, ишлаб чиқаришни механизациялаш ва автоматлаштириш ҳисобига қўл меҳнатини 20 процент камайтиришга эришамиз. Янги маҳсулотлар, жумладан резьба станоги, «Вентилятор-5» каби деталлар тайёрлаш ўзлаштирилади.

Корхонамиз коллективи олинган мажбуриятларни амалда бажариш учун зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқда. Монтажчилар ва электр цехи ишчилари мусобақада олдинда боришяпти. Ўзбекистон КП Марказий Комитети аъзолигига кандидат, монтаж цехи слесари Ж. Қутлимуродов, пайвандчи Ҳ. Машарипов, токарь В. Филиппов, электрик В. Корчукова каби пешқадам ишчилар шахсий мажбуриятлар олиб, ишлаб чиқаришда ҳаммага намуна бўлмоқдалар. Коммунистик меҳнат зарбдори номига сазовор бўлган 48 киши — корхонамиз ифтихоридир. Социалистик мусобақа ва коммунистик меҳнат ҳаракати оммавий тус олиб, янги резервларни ҳаракатга келтиряпти, меҳнат унумдорлиги тинмай ошяпти.

Биз, ҳамкасб дўстларимиз бўлмиш Сизларни 1974 йил планларини муддатидан илгари бажариш учун ўзаро мусобақалашишга таклиф этамиз. Илғор тажрибаларни ўртоқлашиб турайлик, бир-биримизга ёрдамлашайлик. Ишдаги камчиликларни аниқлаш ва тугатишда фойдали маслаҳатлар, таклифларнинг аҳамияти каттадир. Шунга эришайликки, социалистик мусобақа янги марраларни эгаллашда самарали ёрдам берсин, у юксак парвозларда қанотимиз бўлсин. Серқуёш республикаларимизнинг олтин тўйларини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олайлик.

Урганч мотор-ремонт заводи коллективи номидан: Е. АГИЗИН — завод директори, Н. КИМ — партия ташкилотининг секретари, М. ОТАЖОНОВ — касаба союз комитети раиси, В. ФИЛИППОВ — комсомол ташкилоти секретари, Г. КИМ бош инженер, Ф. ТИНЧЕРОВА — экономист.

ЧАҚИРИҚҚА ҚЎШИЛАМИЗ

УРГАНЧ МОТОР-РЕМОНТ ЗАВОДИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ МАКТУБИГА ЖАВОБ

АЗИЗ ҲАМКАСБЛАР! Партиямиз чақириғига ҳозиржавоблик, ватанпарварлик ва меҳнатсеварлик руҳи билан суғорилган мактубингизни зўр эътибор билан ўқидик. Сиз билан мусобақалашишга, қўлни-қўлга бериб меҳнат қилишга тайёр эканлигимизни мамнуният билан изҳор этамиз.

Дарҳақиқат, мамлакатимиз халқлари ўртасидаги мустаҳкам дўстлик ва қардошлик — куч-қудратимиз манбаи, енгилмаслигимиз омилидир. Бу бузилмас дўстликнинг шарофатини кундалик ҳаётимизда, буюк яратувчилик ишлари жараёнида яққол кўриб турибмиз. Социалистик мусобақа ана шу дўстлик ва қардошлик алоқаларимизни янада мустаҳкамлашга, ютуқларимизни кўпайтиришига, умумий мақсадимизнинг рўёбга чиқишида ёрдам беришига ишончимиз комил.

Бизнинг заводимизда ҳам беш йилликнинг учинчи йили якунлари анча салмоқдор бўлди. Саноат маҳсулоти реализация қилиш йиллик плани 24 декабрда бажарилди, пландан ташқари 25 минг сўмлик маҳсулот етказиб берилди. Планга қўшимча равишда 126 та трактор двигатели ремонт қилинди, эҳтиёт қисмлар тайёрлаш топшириғи ошириб бажарилди. 42 та рационализаторлик таклифи жорий қилиниши 8,6 минг сўм иқтисодий самара берди.

Бу йил беш йилликнинг белгиловчи йили, Ўзбекистон ССР ва Туркманистон ССР эллик йиллиги нишонланадиган қутлуғ йилдир. Коллективимиз шонли юбилейларга муносиб тухфа тайёрлаш мақсадида саноат ходимларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, 1974 йил режаларини белгилаб олди.

Маҳсулот реализация қилиш йиллик планини 25 декабрга бажарамиз, пландан ташқари 15 минг сўмлик аъло сифатли маҳсулот етказиб берамиз. Трактор ва автомобиль двигателлари, ёқилғи аппаратларини ремонт қилиш, ўриндиқ кранлари, борона тишлари ва бошқа деталлар тайёрлаб бериш планларини 110-120 процент бажаришга аҳд этдик.

Меҳнат унумдорлиги пландаги кўрсаткичдан 0,5 процент оширилади, бир сўмлик товар маҳсулотига ҳаражат уч тийинга камайтирилади, пландан ташқари 5 минг сўм соф фойда олинади, 5 минг киловатт-соат электр энергия тежалади. 40 та рационализаторлик таклифи жорий қилинишига эришилади, бунинг иқтисодий самараси 8 минг сўмдан ортиқдир. Цехларни реконструкция қилиш, илғор технологияни жорий этиш соҳасида қатор тадбирлар амалга оширилади.

Бу мажбуриятлар завод коллективи умумий йиғилишида бир овоздан қабул қилинди. Сизнинг мусобақалашиш ҳақидаги чақириғингизни коллективимиз қизғин кутиб олди. Мусобақамизнинг шиори — беш йилликнинг белгиловчи йили планларини, олинган мажбуриятларни муваффақиятли адо этиш, умумий юксалишга эришишдан, КПСС Марказий Комитети 1973 йил декабрь Пленуми қарорларини амалга оширишдан иборатдир.

Шу кунларда корхонамиз ишчилари, инженер-техник ходимлари социалистик мусобақа байроғини баланд кўтариб, ишлаб чиқаришда юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар. И. Шербеков бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаси аъзолари ҳар сменада нормадан бир ярим баравар ортиқ деталлар тайёрлаб беряпти. Слесарь Ж. Бердиев, токарь Г. Румшин, мастер И. Кан ва бошқа пешқадамларни юбилей йили қаҳрамонлари десак арзийди.

Азиз мусобақадошлар! Меҳнат унумдорлигини оширишда, маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришда илғор тажрибаларни кенг ёйиб, юксак мажбуриятларни шараф билан адо этайлик. Қардошлик мусобақаси тобора кенг қанот ёйсин!

Тошовуздаги «Туркманистон ССР 40 йиллиги» мотор-ремонт заводи коллективи номидан В. ЛАПОКНИШ — завод директори. Р. ЯХШИМУРОВ — партия ташкилоти секретари, Х. НАКУБОВ — касаба союз комитети раиси, Г. РЮМШИН — комсомол ташкилоти секретари, С. ХОЛМАМЕДОВ — экономист.

МЕҲНАТГА ЯРАША МУКОФОТ

ОЛМАЛИҚ, 13 февраль. (ЎзТАГ мухбири). Бугун Металлурглар саройида СССР рангли металлургия министрининг ўринбосари Н. Н. Чепеленко Ленин номидаги Ленин орденли Олмалиқ кон-металлургия комбинатининг коллективига КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Қизил байроғини топширди. Бу мукофот металлургларга 1973 йилги халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажариш учун ўтказилган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида энг юқори натижаларга эришганликлари учун берилди.

Митинг қатнашчилари ўз меҳнатларига юксак баҳо берганликлари учун Коммунистик партия билан Совет ҳукуматига самимий ташаккур билдириб, беш йилликнинг тўртинчи йилида меҳнатда янги муваффақиятларга эришишга қатъий қарор берганликларини изҳор этдилар.

Митингда тўпланганлар КПСС Марказий Комитетига, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев номига баланд руҳ билан табрикнома йўлладилар.

ФАН ВА ТЕХНИКА СОҲАСИДА ЛЕНИН МУКОФОТЛАРИ ВА СССР ДАВЛАТ МУКОФОТЛАРИ КОМИТЕТИДА

13 февралда Москвада СССР Фанлар академиясининг президенти академик М. В. Келдиш раислигида СССР Министрлар Совети ҳузуридаги фан ва техника соҳасидаги Ленин мукофотлари ва СССР давлат мукофотлари комитетининг 1974 йилги Ленин мукофотларини олиш учун тақдим этилган ишларни муҳокама қилишга бағишланган пленуми бўлиб ўтди.

Пленум ишида атоқли олимлар ва мамлакат халқ хўжалигининг мутахассислари, шунингдек ишларни мукофот олишга тақдим қилган ташкилотларнинг вакиллари иштирок этдилар.

Конкурсда қатнашиш учун комитет пленуми тавсия этган ишлар рўйхати яқин кунларда марказий ва область газеталарида эълон қилинади.

Суратда: Тошкент подшипник заводининг назоратчиси Н. Абдуллаева. У тайёрланган маҳсулотларнинг сифатли бўлиши учун астойдил курашмоқда.

А. Тўраев фотолари.

ҒОЛИБГА — БАЙРОҚ

АНДИЖОН, 13 февраль. (ЎзТАГ мухбири). Бугун Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. Т. Турсунов Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти министрлигига қарашли 2508-автоколоннага КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Қизил байроғини топширди. Корхона 1973 йилги халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажариш учун ўтказилган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида энг юқори натижаларга эришганлиги учун ана шу мукофотга сазовор бўлди.

Қизил байроқ топшириш муносабати билан ўтказилган митингда унинг қатнашчилари КПСС Марказий Комитети, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев номига баланд руҳ билан табрикнома қабул қилдилар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия органларида кўп йиллар ишлаганлиги ҳамда эллик ёшга тўлганлиги муносабати билан Ўзбекистон Коммунистик партияси Амударё район комитетининг биринчи секретари Норбой **Қурбонбоев**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия органларида кўп йиллар ишлаганлиги ҳамда эллик ёшга тўлганлиги муносабати билан Ўзбекистон Коммунистик партияси Тахтакўпир район комитетининг биринчи секретари Толибой **Шербеков**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ДАҚИҚАЛАР ҚАДРИ

Депомизда социалистик мусобақада илғорликни қўлдан бермаслик, тежамкорлик, техникани тараққий эттириш ва тепловозлар қувватидан омилкорлик билан фойдаланиш анъанага айланиб қолган. Буни ўтган йилги ютуқларимиз ҳам яққол кўрсатиб турибди.

Тепловозлар ремонтининг сифати яхшиланди, уларнинг техник тезлиги ошди, халқ хўжалиги юклари ташиш плани муддатидан олдин бажарилди. Кўплаб ёнилғи тежаб қолинди. Биргина мисол: А. Искандаров бошлиқ «ВЛКСМ 50 йиллиги» комсомол-ёшлар колоннаси коллективи ўтган йил бошида «Поездларнинг ҳар бир ҳаракати-ҳисобда» ташаббусини бошлаб берди. Бу ҳаракатга 54 та локомотив бригадаси ва колоннаси қўшилди. А. Искандаров бригадаси шу ташаббус — ҳар дақиқадан самарали фойдаланиш асосида ишлаб, 220 тонна ёнилғи тежади. Техник тезлик соатига ўртача 0,25 километрга, составларнинг ўртача вазни 5 процентга ошди. Бунда тажрибали машинист-инструктор коммунист Самад Эрназаровнинг ҳиссаси катта бўлди.

1970 йил Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг ғолиби бўлган бу коллектив ВЛКСМ Марказий Комитетининг Фахрий китобига ёзилган. Улар беш йилликнинг ўтган уч йили ичида ҳам 1209 тонна ёнилғи тежашга муваффақ бўлдилар. Бунда машинистлардан Акмал Саъдуллаев, Александр Беляев, Равил Богдалов ва бошқалар алоҳида жонбозлик кўрсатишди.

Ҳаракатдаги составларнинг соз ишлашида ремонтчиларнинг ҳам роли катта. Улар ремонт ишларини сифатли бажарсалар локомотивлардан фойдаланиш имкониятлари ортаверади. Ўз ишига садоқатли ремонтчилар сафи кенгайиб бораётгани натижасида локомотивлар ремонти сифатли бўлмоқда. Мастер Р. Галиев ва Н. Сомойлов ўртоқлар бошлиқ ремонтчилар ўз ҳамкасбларига ибрат бўлиб, ойлик муқобил планларини 125-130 процент адо этишмоқда. Аҳад Абилов, Геннадий Власов, Владимир Лисиков, Виктор Шишкинларнинг меҳнати синган тепловозлар узоқ муддат ремонтсиз ишлатиляпти.

Меҳнат унумдорлигини ошириш, ремонт сифатини яхшилаш, техникадан самарали фойдаланиш ва кўплаб ёнилғи тежашда илғор тажрибалар, фан ютуқларига алоҳида эътибор берилмоқда. Депо ҳузурида фан-техника ижодкорлиги кенгаши ишлаб турибди. Техника бюросининг катта инженери К. Бегандиков ҳам шу кенгашнинг аъзоси. У техника янгиликларини жорий этиб, умумий ишимизга муносиб ҳисса қўшмоқда. Кенгашимиз ўтган йили 26,8 минг сўмлик иқтисодий самара берадиган 50 та рационализаторлик ва ихтирочилик таклифларини ишлаб чиқаришга жорий этди. Слесарлардан Владимир Лапшин, Зокир Муродов, Валерий Пояс, Юрий Кирбятьев, инженер-технологлардан Владимир Запорожин ва Раҳмон Холмуродовлар «Энг яхши рационализатор» деган ном эгаси бўлдилар. «ВЛКСМ 50 йиллиги» комсомол-ёшлар колоннаси ва фан-техника ижодкорлиги кенгаши коллективлари бу йил ҳам Москвада ўтадиган техника ижодкорлари Бутуниттифоқ слётига таклиф қилинди.

Ёшлар — бизнинг келажагимиз. Тажрибали ишчиларимиз уларнинг малакали кадрлар бўлиб етишишида мураббийлик қилмоқда. Депо насос-автомат цехининг Ленин орденли слесари Я. Тарасевнинг номини барча ҳурмат билан тилга олади. Бу, бежиз эмас. У депога 30-йилларда келган. Шу давр ичида 100 дан ортиқ ёш ишчига касб ўргатди, мустақил ишга йўллади. Ҳозир уларнинг кўпчилиги ишлаб чиқариш илғорлари ва командирларидир. Аниқ Маҳмудов ҳам катта обрў-эътибор топган машинист. Унинг кўксини «Ҳурмат Белгиси» ордени ва тўртта медаль безаб турибди. А. Маҳмудов кўплаб машинист ёрдамчиларини тарбиялаб етиштирди.

Депо партия, касаба союз ташкилотлари маъмурият билан ҳамкорликда илғорлар тажрибасини ёйиш, пешқадамлар сафини кенгайтириш билан боғлиқ тадбирларни амалга оширмоқда. Бу тадбирлар белгиловчи йил топшириқларининг муддатидан илгари бажарилишига ёрдам беради. Бу йилги мажбуриятимизда поездларнинг техник тезлигини кўтариш, кўплаб ёнилғи тежаб қолиш, составларнинг вазнини ошириш ва ремонт сифатини яхшилаш ҳам назарда тутилган. Ҳозир ҳар бир ишчи ўз зиммасига олган мажбуриятни барвақт бажариш ва Ўзбекистон ССР ҳамда Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани авж олдирмоқда. КПСС Марказий Комитетининг 1973 йил декабрь Пленуми қарорлари, партия Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаати, Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисидаги қарорларини амалга ошириш учун курашаётган коллективимиз январь ойи топшириқларини ортиғи билан адо этди.

Бизнинг ишимизда вақтдан ютиш кўп нарсани ҳал этади. Шунинг учун локомотивларнинг ремонтда туриш вақтини қисқартирамиз, тепловозларнинг пўлат изларда ремонтсиз узоқ қатнашини таъминлаймиз. Бу эса ўз навбатида пассажирлар, халқ хўжалиги юклари ташишни яхшилайди.

А. АЙРАПЕТЯН,
Бухоро локомотив депосининг бош инженери.

ҚИЗИЛҚУМДАН ХАТЛАР

БЕБАҲО БОЙЛИК

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ», «ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ» — «СЕЛЬСКАЯ ПРАВДА» ГАЗЕТАЛАРИ, РЕСПУБЛИКА РАДИО ВА ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ҚЎШМА РЕЙДИ

Бухоро газ ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли «МИ-4» вертолётининг командири Гигант Эсокиров эълон қилди: «1400 метр баландликдамиз! «Жана Шаруа» совхози майдонида учиб бормиз...».

Қизилқумнинг ҳамон поёни кўринмас, [illegible] оппоқ — яйловлар, булутлар, ёғаётган қор — ҳамма-ҳаммаси оппоқ эди... [illegible] «Жана Шаруа» совхозига қўндик.

Бундай аҳволда қўйларнинг ҳоли нима кечаркин?

Саволимизга «Жана Шаруа» совхози партия ташкилотининг секретари [illegible] жавоб қилди:

— [illegible]

[illegible]

битириб келдик, — деб гап бошлади у. — Ҳозирги кунда биримиз экономист, биримиз бухгалтер, яна биримиз статист бўлсак-да, мақсадимиз бир: жамоат чорвасини ривожлантиришга баракали ҳисса қўшиш.

[illegible]

рилди. 17 та комплекс чорва бинолари, 55 та темир-бетон кошарлар, 14 та айвонлар, кўплаб уй-жойлар фойдаланишга топширилди. Минг километрлик Навоий — Нурота — Томди — Мурунтов — Навоий ҳалқа йўли, 300 километр масофада электр узатиш линиялари, 32 та артезиан қудуқлари ишга туширилди. Томдибулоқ марказида чўпонларнинг янги посёлкаси қуриб битказилди. Бу марказ—12 миллион сўмлик капитал маблағ ҳисобига тикланди. Чўпонларга ҳар йили кўплаб янги уй-жойлар, кошарлар, иссиқ кийим-кечаклар етказиб берилмоқда.

Лекин, чўпонлар истиқомат қилаётган кенг яйловлардаги мавсумий уйлар — ўтовларни янгилаб туриш вақти келмадимикан? Чўпонларимиз яхши ҳақ олишяпти. Улар бадавлат. Нимага қўл узатса етади. Лекин... ҳамон ўтовларда яшаяпти. Иссиқ ва изғиринда, қор ва ёмғирда чанг ва тўзонда ўша уй, намат ўтовлар асқотмоқда. Бироқ бундай ўтовлар ҳам кам. Саноатимиз ҳозир мураккаб машиналарни, ўзи юрар механизмларни тайёрлаб чиқармоқда. Чўпонлар машинасозлардан, конструкторлардан тоғ-тошларда, чўлларда кўчириб юришга қулай, ғилдиракли ўтовлар тайёрлаб беришни кутмоқда. Бундай кўчма ўтовларни от-улов ёки машинага тиркаб, яйловдан-яйловга осон силжитиш мумкин. Бундай ўтовлар йиғма пластмасса ёки металл конструкциялардан ясалиши (ётоқхонаси, ошхонаси, кийимбош, идиш-товоқ сақлайдиган шкафи билан), содда, енгил, арзон ва энг муҳими—қулай ўтов-квартираларни яратиш вақти келмадимикан? Бу масала билан республика Қишлоқ хўжалиги ва Совхозлар министрликлари, «Узсельхозтехника» республика бирлашмаси жиддийроқ қизиқса яхши бўларди!

— Ўтов яхши, — дейди Боймахон ота, — аммо, уй ундан ҳам яхшироқ. Ҳозирча Таспенда уйлар камроқ. Лекин чорвадорларимиз уйнинг афзалликларини яхши биладилар. Уйда кексалар осойиштароқ яшашади. Ёшлар, айниқса, ўқувчи болалар учун уйларда қулайлик кўпроқ...

Боймахон ота Қизилқум яйловларида телевизор, радио, телефон, радиостанциялар фермалар ва отарлараро ўзаро алоқаларни янада яқинлаштириб туришда хизмат қилаётганидан қувониб гапирди. Телевизор, радио туфайли чўпонлар ўзини мамлакат ҳаётидан, область, райондаги воқеалардан ажралган ҳолда сезмайди. Аксинча, мамлакатимизда ва планетамизда бўлаётган воқеалар, янгиликлар билан ҳамнафас яшайди.

Биз Боймахон ота ўтовидан «Мингбулоқ» совхози томон йўлга чиқдик. Қиш қишлигини қиляпти. Қалин қор остидан бош чиқариб турган саксовул, шувоқларнинг шох-шаббалари оппоқ қиров билан қопланган. Йўл тайғоқ. Машина гоҳ тебраниб, гоҳ маромида олға интилади. Карл Маркс номли, Ленин номли, Калинин номли хўжаликларнинг яйловлари ортда қолди.

Йўлда «Мингбулоқ» совхозининг Қоржов Изтилов бошлиқ 3-фермасида тўхтаб ўтишга тўғри келди. Бу фермада 14,5 минг бош қўй боқилмоқда. Ферма чўпонлари 22 отарга бўлиниб, яйловлардан унумли фойдаланиш ташаббусини бошлаб беришган. Натижада чорва туёғининг ҳаммаси юқори семизликда қишдан чиқяпти. Ҳозирги долзарб дамларда У. Бегимбаев, А. Турдимуродов, К. Бекитбоев сингари баҳодир чўпонлар сурувларни айниқса намунали парвариш қилмоқдалар. Уларнинг ҳар бири эрта баҳорда юз совлиқдан 170-180 тадан соғлом қўзи олиш мажбуриятини олишган.

...Биздан икки кун кейин бу ерга шоферимиз Умаржон Фозилов етиб келди. Яна йўлдамиз. Бепоён яйловлар қор кўрпаси билан ўралган. «Оёққудуқ» совхозига бориладиган йўл қалин қор билан тўсиб қўйилганди. Устига-устак бўрон кўтарилди. Бизнинг маршрутимизга тузатишлар киритилди. Қор бўрони ҳаммани довдиратиб қўйганди. Шоферимиз Умаржоннинг зийраклиги иш бериб қолди. У машинани тўхтатиб, пастга тушди. Билинар-билинмас турган кўрсаткич тахта юзидаги қорни қўли билан супирди. Унда «Бузоқбой қудуғи» деган сўзлар пайдо бўлди. Демак, Қизилқумдаги «Ўзбекистон 40 йиллиги» совхозининг энг олис фермаси биз учун яқин масофа эди. «Бузоқбой» район марказидан 700 километр, Бухородан салкам 900 километр, Тошкентдан 1600 километр чамаси узоқликда жойлашган!..

Қор бўрони авжига минди. Шамол кучайди. Яқин 30-40 метрдан нарини кўриш амри-маҳол эди. «Бузоқбой»даги 4-ферма мудири Салом Одинаев ўтовга таклиф қилди. Илиқ-иссиқ ўтов катта бир шаҳардек туюлиб кетди. Бу ерда оға-ини Шерали ва Қолжон Беймембетовлар истиқомат қилишади. Яқинда оға-ини чўпонлар зиммаларига оширилган мажбуриятлар қабул қилишди. Улар ҳар юз бош совлиқдан 160 тадан қўзи олиш, ҳар қўйдан 3-4 килограммдан жун қирқишга сўз беришди.

— Фермада қанча қўй бор? Уларнинг аҳволи қандай? — сўрадик.

— Ҳозирги кунда фермадаги 11 минг бош қўй қишдан семиз, соғлом олиб чиқиляпти,—дейди ферма мудири Салом Одинаев, улар асосан 18 та отарга бўлиниб парвариш қилинмоқда.

Қизилқум яйловларининг об-ҳавоси, иқлим шароити ғоят мураккаб: қиши ўта совуқ, ёзи жуда иссиқ келади. Қишда изғирин юзингизни шилиб олади. Ёзда тупроғига тухум кўмса пишади. Сув камчил. Қудуқлар чуқур қазилади. Аммо, бу бағри кенг яйловда ўсган янтоқ, жусан, саксовул ва бошқа гиёҳлардан озиқланган қўйнинг гўшти — шифобахш, териси тилларанг бўлади. Бундай терилар Қизилқумдан бўлак ҳеч жойда битмайди. Қизилқум сеҳрими бу? Бунинг сири нимада? Қизилқумнинг ости ҳам, усти ҳам олтинми ё?..

Бир ҳафталик сафаримиз тугаб, саҳий яйловлар сийнаси қўй-қўзиларга тўла Қизилқум ортда қолди. Қизилқум... Сеҳрли воҳа. Унинг усти ҳам, ости ҳам бойлик. Бу замин, бу бойликлар эл-юртимизнинг куч-қудратини мустаҳкамлашга, меҳнаткашлар фаровонлигини оширишга хизмат қилмоқда!

Ш. УБАЙДУЛЛАЕВ,
Т. НАЗИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

Б. МАҲМУДОВ,
«Қишлоқ ҳақиқати» махсус мухбири.

А. ХОЛТОЕВ,
З. НАЖМИДДИНОВ.
Республика радио ва телевидениесининг редакторлари.

Суратларда: (юқоридан пастга) Бухоро областининг баҳодир чўпонлари —«Томди» давлат наслчилик заводи учинчи фермаси бош чўпонлари Минглихон Куттибоев, шу заводнинг 1-ферма бош чўпонлари Алима Бекиева ва Исабек Хўжакелдиев ҳамда Балиманов номли совхознинг чўпони И. Уразимбетовни кўриб турибсиз.
А. Тўраев фотолари.

СОЦИАЛИСТИК ДЕҲҚОНЧИЛИК ЙЎЛИДА

1917 йил Октябрь революцияси мамлакатимизда туб аграр ўзгартишларни бошлаб берди. Совет ҳокимияти ўрнатилган биринчи кундаёқ қабул қилинган «Ер ҳақида декрет» ерга шахсий мулкчиликни бекор қилди. Тарихда биринчи марта ер умумхалқ мулки деб эълон қилинди.

Совет ҳокимияти 150 миллион гектар ер, жуда кўп миқдорда қишлоқ хўжалик асбоб-ускуналари ва ҳайвонларни деҳқонлар қўлига берди. Буларнинг ҳаммаси илгари йирик ер эгалари мулки эди. Лекин якка ҳолда фойдаланиш учун ерларнинг ҳаммаси берилмади. Ўша вақтга нисбатан илғор қишлоқ хўжалик асбоблари, зотдор моллари бўлган йирик помешчик мулклари базасида совхозлар, қишлоқ хўжалик артеллари ва коммуналар тузишга қарор қилинди.

Совет ҳокимияти ўрнатилгандан сўнг бир йил ўтгач майда деҳқон хўжаликлари, асосан ўртаҳол деҳқон хўжаликлари қишлоқда асосий кўпчиликни ташкил қилди. Бироқ, Совет давлати деҳқонлар илтимосига кўра амалга оширган тадбир — тортиб олинган ерларни жон бошига қараб тақсимлаш проблемани тўла ҳал қилишга олиб келмади. Майда товар ишлаб чиқариши қишлоқда маълум даражада капиталистик элементларни сақлаб турар ва меҳнат унумдорлиги пастлиги сабабли қишлоқ хўжалигини янада тараққий эттиришга тўсқинлик қиларди. Бунинг устига граждандар уруши ва чет эл интервенцияси оқибатида қишлоқда ишлаб чиқариш кескин камайиб кетди ва натижада жиддий озиқ-овқат қийинчилиги вужудга келди. Ана шундай шароитда Совет давлатига ўз аграр сиёсатини ўзгартиришга тўғри келди.

Совет ҳокимияти қишлоқ хўжалигини умумлаштиришни тезлатиш йўлига ўтди. Бу йўл «Социалистик ер тузилиши тўғрисида ва социалистик деҳқончиликка ўтиш чоралари ҳақидаги Низом»да ўз ифодасини топди. Бу Низом В. И. Ленин бошчилигидаги махсус комиссия томонидан ишлаб чиқилди ва 1919 йил 14 февралда қабул [illegible]

[illegible] учинчи навбатда якка ҳол деҳқонларнинг фойдаланиши учун ажратилади.

Шундай қилиб, ижтимоий хўжалик биринчи ўринга қўйилди. Ҳужжатда «Ердан якка тартибда фойдаланишнинг ҳамма турларига ўткинчи, умри тугаётган деб қарамоқ керак» деб кўрсатилади.

«Социалистик ер тузилиши тўғрисида ва социалистик деҳқончиликка ўтиш чоралари ҳақида Низом» Совет Россиясида қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишларини қонун йўли билан тасдиқлабгина қолмади. Айни вақтда ана шу мақсадга эришишнинг конкрет методларини белгилаб берди, ижтимоий хўжаликларнинг турли кўринишлари — совхозлар, коммуналар, ерни ишлаш бўйича ширкатларнинг ташкилий структурасини ишлаб чиқди. Низомда ана шу хўжаликларни бошқаришнинг турли усуллари батафсил кўрсатиб берилган. Шунингдек, бу хўжаликлар билан давлат муассасаларининг, маҳаллий ҳокимият органларининг ўзаро алоқаларининг хилма-хил томонлари ойдинлаштирилган. Жумладан, Деҳқончилик Халқ Комиссариатига умумлаштирилган хўжаликларни уруғлик, машиналар, ҳайвонлар билан таъминлашда уларга ҳар томонлама ёрдам бериш топширилган.

Декретда давлат қишлоқ хўжалик корхоналарини кенгайтиришга алоҳида эътибор берилган. Совет хўжаликлари; а) қишлоқ хўжалиги унумдорлигини ошириш ва фойдали майдонларни кенгайтириш йўли билан маҳсулот етиштиришни мумкин қадар кўпайтириш; б) коммунистик деҳқончиликка тўла ўтиш учун шароит яратиш, в) агрономик марказлар ташкил этиш ва уларни ривожлантириш мақсадларини кўзлаб тузилади, — дейилади Низомда.

Ана шу уч моддада давлатнинг совхоз қурилиши соҳасидаги сиёсати аниқ ифодаланган. Давлат корхоналари Совет ҳокимияти учун зарур озиқ-овқат, саноат хом ашёси олишнинг чинакам дон, гўшт фабрикаси бўлмоғи керак эди. Лекин совхозларнинг роли бу билангина чегаралаб қўйилмади. Улар хўжаликни социалистик тарзда бошқаришнинг ҳақиқий мактаби бўлмоғи керак эди ва чиндан ҳам худди шундай бўлди. Деҳқонлар [illegible] даражада механизациялаштирилган йирик ижтимоий хўжаликлар — колхозлар ва совхозлар тузиш йўлига олиб чиқди.

Виктор ОГУЛЬЧАНСКИЙ,
(АПН).

ЧЕТ ЭЛ ДНЕВНИКЛАРИ

СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ШРИ ЛАНКАДА

КОЛОМБО, 12 февраль. (ТАСС). Шри Ланка Республикасининг президенти У. Гопаллава СССР Олий Советининг бу ерда расмий визит билан меҳмон бўлиб турган делегациясини қабул қилди. Делегацияга СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. М. Қиличев бошчилик қилади.

Суҳбат вақтида У. Гопаллава Шри Ланка билан Совет Иттифоқи ўртасида вужудга келган дўстлик ва ҳамжиҳатлик муносабатларига юксак баҳо берди. СССРнинг республикамизга бераётган иқтисодий ёрдами, совет мутахассисларининг техникавий ёрдами билан қурилган йирик саноат корхоналарининг иши, деди президент, мамлакат экономикасини тағин ҳам тараққий эттиришда муҳим роль ўйнайди. Икки томонлама ҳамкорликнинг бошқа баъзи соҳаларида, жумладан, нефть конларини қидириб топиш соҳасида катта истиқболлар очилмоқда. Президент У. Гопаллава қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: Шри Ланка Совет Иттифоқининг халқаро кескинликни янада юмшатишга қаратилган тинчлик йўлидаги ташаббусига ижобий баҳо беради ва бу ташаббуснинг рўёбга чиқарилаётганлигини эътибор билан кузатиб турибди. У. Гопаллава СССР Олий Совети делегациясининг визити ҳар икки мамлакат халқлари ўртасидаги муносабатларни янада мустаҳкамлаш соҳасида яна бир муҳим қадам бўлади, деб ишонч билдирди.

СССРнинг Шри Ланка Республикасидаги элчиси Р. Нишонов СССР Олий Совети делегацияси шарафига қабул маросими ўтказди.

Делегация аъзолари дўст республика ҳаёти билан танишатуриб, Коломбо яқинида жойлашган Орувелдаги металлургия комбинатига боришди. Бу комбинат Совет Иттифоқининг ёрдами билан қурилган.

Корхона кўздан кечириб чиқилгач, цехлардан бирида кўп кишилик митинг бўлиб ўтди. Республика саноат ва фан министри Т. Б. Субасингхе тўпланганлар ҳузурида нутқ сўзлаб, Шри Ланка миллий экономикасини мустаҳкамлашда Совет Иттифоқи катта ёрдам бераётганлиги тўғрисида, бу мамлакат халқининг совет халқига бўлган астойдил миннатдорчилик ҳис-туйғулари ҳақида гапирди.

Совет делегациясининг бошлиғи, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. М. Қиличев жавоб нутқи сўзлади. У СССР билан Шри Ланкани боғлаб турувчи кўп йиллик анъанавий дўстликни табриклаб, ишчилар ва инженер-техник ходимларга меҳнатда янги муваффақиятлар тилади.

ҚЎШИНЛАРНИ ОЛИБ ЧИҚИБ КЕТИШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

ҚОҲИРА, 12 февраль. (ТАСС). Исроил қўшинларини Сувайш каналининг ғарбий соҳилидан олиб чиқиб кетишнинг учинчи босқичи бугун тугамоқда. БМТ вакили матбуот конференциясида маълум қилганидек, Исроил армияси Файид ва Гинейфа аҳоли пунктлари ўртасида жойлашган территориядан олиб чиқиб кетилмоқда. Бу районга БМТ фавқулодда кучларининг бўлинмалари олиб кирилмоқда, 13 февралда эса бу территория Миср Қуролли кучларининг вакилларига топширилади.

Исроил қўшинларини Сувайш каналининг ғарбий соҳилидан олиб чиқиб кетишнинг тўртинчи—сўнгги босқичи шу йил 21 февралда тугайди.

АПН МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ЗЎР ҚИЗИҚИШ БИЛАН

ЖАЗОИР

«СССР: мамлакат ва одамлар» фото кўргазмаси йигирма кун мобайнида томошабинлар билан гавжум бўлди. Шаҳар маҳкамаси залларига қўйилган 300 дан зиёд бадиий суратларни келиб кўрувчилар орасида миллий кийим кийган ишчи, хизматчи, ўқитувчилар, студентлар, мактаб ўқувчилари, деҳқонларни учратиш мумкин.

Улар бу ерга бизнинг мамлакатимиз тарихини янада яхшироқ билиш, унинг бугунги куни, СССРнинг социалистик демократияни, экономика, фан, техника, маданият ва таълимни ривожлантиришдаги муваффақиятлари билан танишиш мақсадида ташриф буюрардилар. В. И. Ленин, совет Тинчлик программаси, Совет — Жазоир ҳамкорлик алоқалари, СССРдаги мусулмонларнинг ҳаёти, экономика ва фанга оид бўлимлар олдида айниқса, кўп кишилар тўпланишарди.

«Ажойиб кўргазма!» — шаҳар мэри Башир Мантури фикр-мулоҳазалар дафтарига ана шундай деб ёзиб қўйди, — Бу бизга қисқа вақт ичида Совет социалистик республикалари билан танишиш имконини берди. Совет дўстларимизга раҳмат!. Дафтарда бундай сўзлар юзлаб учрайди.

Совет фотокўргазмасининг иши Жазоир матбуотида кенг ёритилди. Жазоир Халқ Демократик Республикасининг «Ал-Мужаҳид» газетаси ўша кунлари бундай деб ёзди: «Кўргазма бу ерга келувчиларда СССР бўйлаб ажойиб саёҳат қилишга ёрдам кўрсатди. Улар Сибирь ва Украинанинг уфқ билан туташган кенгликларини кўришди, СССР турмушнинг барча соҳаларида эришаётган тараққиёти билан танишишди».

Б. ПАСТУХОВ.

МЕХИКО

«Сизнинг кўргазмангиз — бу ҳақиқий ватанпарварлик ва ажойиб бадиийлик рамзи», «Фотосурат санъати бизга совет халқи ҳаётининг серқирра томонлари, унинг экономика, техника ва маданиятнинг барча соҳаларидаги зафарлари билан танишувга ёрдам бермоқда», «Ўз кўргазмангиз билан орамиздаги масофани қисқартирдингиз».

Мехикода ташкил этилган совет фотокўргазмаси тўғрисида мексикаликларнинг фикрлари ана шундай.

Кўргазма зўр муваффақият қозонди. Фақатгина уч ҳафта мобайнида бу ерга 50 минг киши келиб уни томоша қилди. Мехиконинг ҳамма йирик газеталарида совет кўргазмаси ҳақида репортажлар босилди, уларнинг айримлари эса унга бутун бир саҳифа ва рангли иловаларини бағишладилар. Бу мамлакатларимиз ўртасидаги ўсиб ва мустаҳкамланиб бораётган дўстлик алоқаларининг яна бир мисолидир.

Кўргазмага бўлган катта қизиқиш унинг фаолиятини яна олти ойга узайтириш ҳақида қарор чиқаришга олиб келди. Оахака, Морелия, Гвадалахара, Сан-Лукс-Потоси, Агуас-каль-ентес шаҳарларининг аҳолиси ҳам кўргазма билан танишадилар. Апрель ойида фотосуратлар яна Мехикога олиб келинади ва нафис санъат асарлари институтига жойлаштирилади.

И. ВАСИЛЬКОВА.

СССР БИЛАН ГФР ОЛИМЛАРИНИНГ БИРГАЛИКДА ЎТКАЗГАН ТАДҚИҚОТЛАРИ

ҚИЗИҚ ТАЖРИБА

Совет олимлари ГФР илмий марказларининг мутахассислари билан биргаликда [illegible]

(ТАСС мухбири).

ТИНЧЛИКСЕВАР КУЧЛАР ЖАҲОН КОНГРЕССИНИНГ ИШИ ДАВОМ ЭТМОҚДА

Тинчликсевар кучлар жаҳон конгресси раҳбарлик комитетининг 1974 йил 9-10 февралда Москвада ўтказилган мажлисида 20 халқаро ташкилот, шунингдек 34 мамлакатдаги миллий ҳаракат вакиллари қатнашдилар.

Мажлис қатнашчилари қабул [illegible]

Ахборот

СПОРТ ЯНГИЛИКЛАРИ

БОКСЧИЛАР ҒАЛАБАСИ

Чўлқуварлар шаҳри — Янгиер ва Тожикистон ССРнинг Ўратепа шаҳри боксчиларининг ўзаро ўртоқлик учрашувларида 28 спортчи қатнашди. Мусобақада янгиерликларнинг қўли баланд келди. Улар 11 : 3 ҳисобида ғолиб чиқишди.

ЁШ ЧЕМПИОНЛАР

Фарғона областининг Киров районида ўтказилган қишлоқ спортчи ёшларининг мусобақасида сирдарёлик полвонлар командаси биринчи ўринни олишга муваффақ бўлди. Командани М. Абдуллаев, Б. Маҳмудов, С. Кўчиев, Р. Гасанов, К. Малетинги каби спортчилари ўсмирлар орасида республика чемпиони бўлдилар. Ёш полвонлар қишлоқ спортчи ёшларининг Бутуниттифоқ мусобақасида иштирок этиш ҳуқуқини қўлга киритдилар.

ПЕШҚАДАМ

Район ва шаҳар мусобақаларида ғолиб чиққан 12 шахматчи ўзаро кучини синашмоқ учун Гулистон шаҳрида тўпланди. Гулистон районидаги Крупская номли колхоз аъзоси, биринчи разрядли шахматчи Пётр Ким область биринчилигининг ғолиби бўлди.

А. УМАРОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг Сирдарё область мухбири.

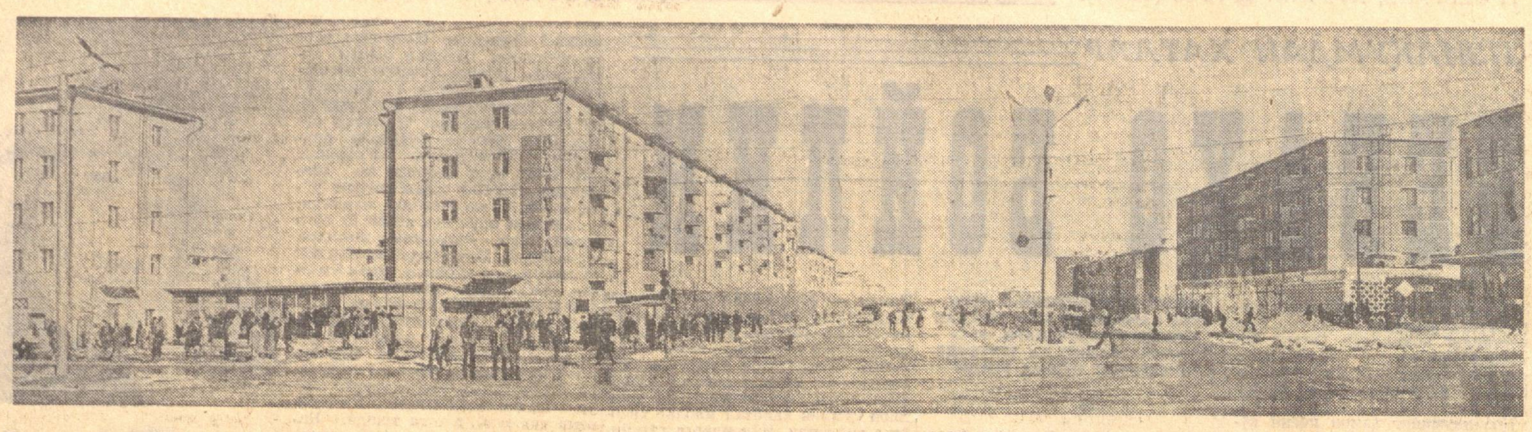

Олмалиқ шаҳрининг бугунги жамоли. Суратда: Энгельс ва Ленин кўчаларининг кўриниши.

А. Палехов фотоси.

ҲАР ТЎҒРИДА

АЁЛ — «ТУ-134» КАПИТАНИ

Бундан уч ой муқаддам Берлиндан учиб келган Болгариянинг «Болқон» авиакомпаниясига қарашли «ТУ-134» реактив самолёти София аэропортига қўнди. Улкан ҳаво лайнерининг капитани — пассажир самолётининг учувчиси биринчи аёл сифатида донг таратган Мария Атанасова эди. Ҳозир у жаҳон авиацияси практикасида реактив самолётни бошқараётган биринчи аёлдир. Мария Атанасова реактив пассажир самолётининг капитани бўлган биринчи аёлдир.

Мария Атанасова учувчи сифатида бундан 20 йил муқаддам дастлаб учиш машқ самолётида, кейинчалик эса «Ли-2» ва «ИЛ-14» самолётида шуҳрат таратган эди. У бир неча болгар самолётларини халқаро линиялар бўйлаб ҳайдади, лекин жаҳонда биринчи учувчи аёл сифатида 1965 йилда шуҳрат қозонди. Ўшанда Мария Атанасова турбовинтли «ИЛ-18» пассажир самолётини Лондоннинг «Хитроу» аэродромига қўндирган эди. Ўша кунлари Лондонда чиқадиган барча марказий газеталар унинг фотосуратини ва учувчи аёл ҳақида кўплаб материалларни босиб чиқардилар. Би-би-си телекомпанияси «ИЛ-18» лайнери ва унинг капитани Мария Атанасова ҳақида махсус фильм намойиш қилган эди.

Мария Атанасова ҳозир София — Берлин — София линияси бўйлаб учаётган «ТУ-134» реактив самолётининг капитани. (БТА).

Ҳеч ким ҳеч қачон унутилмайди

ҚАЛБЛАРДА ЯШАЙДИ

Бугун ҳам кечагидек қизариб, тонг отди. Ленинграднинг машҳур гумбазлари бу сафар ярқирамади. Уларни фашист артиллериясидан сақлаш учун яшириб, ниқоблаб қўйишган.

Маяковский ва Некрасов кўчаларида ҳали сув учун навбат кутиб турганлар кўп. Бу ердаги булка нон магазини ёнидаги водопровод кранидан сув оқиб турган эди. Магазиннинг ўзида эса ҳаёт аллақачон — декабрнинг ўрталарида тўхтаган. Бу ерга деярли барча маҳаллалардан челак, хурмача, чойнак кўтариб сувга келишарди.

Милиция сержанти Абдулла Ризқулов навбат кутиб турганларга кўз югуртирди. Кампирлар, чоллар. Уларнинг кўплари милиция сержантига таниш. У бир неча бор беморларга, очликдан силласи қуриган кишиларга сув ташишда ёрдам берган.

Мана шу катта жун рўмолга ўралиб олган, товонигача тегадиган пахтали пальто кийган қизча ҳам унга таниш. У бир кеча-кундузда уч марталаб уч литрли бидон кўтариб бу ерга келиб-кетади. Ўша пайтларда Абдулла ҳаво ёмон кунлари унга ёрдам берган.

Абдуллажоннинг омади келмади. Большое Кузьмино посёлкаси яқинида бўлган шиддатли жангларда снаряд парчаси унинг ўпкасига санчилиб қолди. Уни олиб ташлашнинг иложи бўлмади. Госпиталда узоқ вақт даволангандан сўнг у ҳарбий хизматдан бўшатилди. Шундан сўнг А. Ризқулов милицияга ишга келди. Жанговар дўстлари — полкдошлари унга уйига кетишни, туғилиб-ўсган шаҳри Андижонга боришни маслаҳат беришарди. Лекин у бунга кўнмади. У офицерлардан бирига шундай деди: «Ленин шаҳри қамалда бўлса-ку, мен офтобга ўзимни тоблаб ётаманми?! Йўқ, ўртоқ полковник, ғалабадан сўнг ҳам даволанишга улгураман, ҳозир мен шу ерда бўлишни истайман...». Полковникка Абдулланинг бу сўзлари ёқиб қолди. У Ризқуловнинг «Жасурлиги учун» медали порлаб турган кўкраги устидан оҳиста силаб, Ленинград милиция органига ишга жойлаштириб қўйишини ваъда берди. Шундай қилиб у Ленинградда ички қўшинлар сержанти бўлиб қолди. «Ҳар ҳолда сафдаман. Ҳар ҳолда ҳарбий ҳолатнинг ичидаман. Бир бурда нонни бекорга емаяпман», деб ўзини-ўзи юпатарди А. Ризқулов.

Навбат секин етмоқда. Крандан сув жуда аста оқмоқда. Сержант яқинроқ борди. Қизча бидонларини қор устига қўйиб, кўзларидан оқаётган ёш томчиларини арта бошлади.

— Соҳибжамол, нега кўз ёши қиляпсан? — сўради Ризқулов,— Илгарилари ҳеч йиғламас эдинг-ку...

— Онам ўрнидан туролмаяпти. Кеча сал-пал қимирлай олаётганди. Унга қайноқ сув керак. Мен эса қачон олиб бораман?

Сержант қизчага жуда ачиниб кетди. Навбатда турган одамларга мурожаат қилди.

— Гражданлар, мана шу қизчага икки бидон сув керак. Уни навбатсиз ўтказиб юбора қолайлик. Онасининг аҳволи жуда оғир экан.

У бидонларни кўтариб, кран олдига борди. Ҳамма жим қолди. Фақат оппоқ соқолли чол шундай деди:

— Ўтақол, севимли қизалоғим, ўтақол. Биз кута турамиз.

«Севимли қиз» милиционер билан биргаликда бидонларга сув тўлдира бошлади.

Кейин улар бирга кетишди. У сувни кўтариб олган, сирғанчиқ ерларда қизнинг қўлидан етакларди. Улар остонада тўхташди.

— Мени кутиб тур. Тезда келаман, — деди сержант.

Қизча исиниб ҳам улгурмаган эди, эшик тақиллаб қолди. У битта яшчикни кўтариб келган экан. Уни тараша қилиб майдалади ва ўт ёқди. Кейин пальтосининг чўнтагидан кичкина халтача олиб:

— Бунинг ичида буғдой бор. Бўтқа пиширамиз. Ҳозирча сен ойингга ёрдам бер. Мен бу ерда хўжайинлик қиламан, — деди Ризқулов.

— Менинг исмим Лена, — деди қизча. Бўтқани пиширманг. Ўзингиз енг.

— Менда яна бошқа бор, бу бўтқани эса ҳаммамиз бирга еймиз. Қанд чой ичамиз. Чойнак қаерда?

Бироз вақт ўтгач хона ҳам анча илиб қолди. Лենանинг онаси ёстиққа суяниб кроватга ўтирди. Қизнинг ҳам ранги кириб, чиройли бўлиб кетди. Унинг кўзлари болаларча бахтиёр чақнарди. Сержант она-болага серқуёш ўлка ҳақида, Ўзбекистоннинг афсонавий боғ-роғлари ҳақида, меҳнатсевар кишилари тўғрисида, шу кунларда Совет Иттифоқининг барча халқлари қаторида Ленинградга озиқ-овқат ва ёқилғи етказиб бериш учун, революция бешигидан немис-фашист босқинчиларини ҳайдаб чиқариш учун бутун куч ва имкониятларни ишга солаётганликлари ҳақида сўзлаб берди. Абдулла уларга шундай деди: «Озгина вақт қолди, биз гитлерчилар устидан ғалаба қиламиз, Тинч ажойиб ҳаёт бошланади. Ўшанда сиз Андижонга албатта келасиз. Сизларни ўзбеклар худди ўз туғишганларидек, азиз меҳмонларидек кутиб олишади. Катта дастурхон ёзамиз. Унга Ўзбекистоннинг ноз-неъматларини тўкиб ташлаймиз...» Абдулла секин, салмоқлаб гапирарди. Бемор аёл ва жажжи қизча сержантнинг ҳикоясини жон қулоқлари билан тинглашар, уларнинг кўзларида ҳаёт излари жилваланарди.

Ризқулов бу хонадонга бир неча бор келиб-кетди. Майда-чуйда ўтинлар олиб келарди. Ўзига тегишли озиқ-овқатнинг бир қисмини уларга олиб келиб берарди. Январнинг охирларида Лена Тошкентга эвакуация қилинди. Онаси эса касалхонага жойлаштирилди.

...Биз баланд бўйли, ёқимли аёл билан Маяковский ва Некрасов кўчаси бурчагида турибмиз. Ёнимизда булка нон магазини. У ерда турли хил кондитер маҳсулотлари савдоси қизғин кетмоқда. Кечки пайт эди. Қор учқунлаб турибди. Қор учқунлари орасидан Ленинграднинг машҳур гумбазлари ялтираб кўринмоқда. Петропавловск қалъасидан анъанали тўп отилгани эшитилди. Бу иш куни тугаганидан дарак бермоқда. Аёл одатдагидек қўл соатига қаради.

— Мен сизга ажойиб қалб эгаси, ҳақиқий инсон ҳақида ҳикоя қилиб бердим. Шу ҳикоямни газетада босиб чиқарсангиз яхши бўлар эди. — Бугунги ажойиб кунларда — Ленинград остоналарида гитлерчилар тўла тор-мор этилганлигининг шонли 30 йиллигини байрам қилаётган пайтимизда Абдулланинг ҳамшаҳарлари шу сатрларни ўқишсан. У ажойиб одам эди. У бизнинг ҳаётимизни сақлаб қолди.

Елена Дмитриевна Шумская Ленинграддаги «Электропульт» заводининг технология бўлими инженери. У портфелидан қийиқча олиб кўрсатди.

— Буни менга у ўша вақтда эсдалик учун қолдирган эди, — деди ленинградлик аёл.

— Сиз ўз халоскорингизни қидириб топишга ҳаракат қилмадингизми?

— Бўлмасам-чи! — Ахтардим,— деди аёл. Урушдан кейин мен Тошкентдан Ленинградга қайтиб келдим ва дарҳол милиция сержанти Абдулла Ризқулов қаердалигини билиш учун маълумотлар тўплай бошладим. Милиция бошқармасида менга шундай дейишди: «Сержант Ризқулов бомбадан вайрон бўлган уй ичидан одамларни қутқараётганида ҳалок бўлган».

Орадан 30 йил ўтди. Абдулла Ризқулов ҳамон ҳаёт. У ўз халоскорларининг қалбида яшамоқда.

Р. СОБИТОВ,
Ленинград.

ТИНЧЛИК ПРОГРАММАСИ

I.

«Бир кам дунё» эмас, бизнинг бу дунё,
Барча хужайраси тугал бир олам.
Етти мучали соғ бўлса ҳам аммо
Қалбини эзгувчи дарди эмас кам.

Қалбини эзгувчи дарди эмас кам,
Дард билан уммондай чайқалиб турар.
Бир қуёш ёғдусин кўрса ҳам баҳам
Тинчликка муҳтождир фарзанди башар.

Тинчликка муҳтождир фарзанди башар.
Кўз очиб дунёни кўрган кунданоқ,
Ва лекин у баъзан хатарда яшар,
Қўлида бўлса ҳам бу дунё бироқ.

Қўлида бўлса ҳам бу дунё бироқ,
Осойиш излайди хиёбонидан.
Баъзида ёт бўлиб, баъзида иноқ
Туз тотар бир замин дастурхонидан.

Туз тотар бир замин дастурхонидан,
Бешга бўлинса ҳам дунё қитъаси.
Она табиатнинг бу эҳсонидан
Кам эмас ҳеч бирин ҳаёт рутбаси.

Кам эмас ҳеч бирин ҳаёт рутбаси,
Дунёда барча эл тенг яратилган.
Ҳазрати инсоннинг иқбол қуббаси
Барча эл бошига тенг ясатилган.

Барча эл бошига тенг ясатилган
Осмон ҳам ой, қуёш, юлдузи билан.
Дунё ҳам инсон-чун кенг яратилган
Замини, дарёси, денгизи билан.

Замини, дарёси, денгизи билан
Соҳиби давлатдир фарзанди башар,
Ҳаётда ўзининг нуфузи билан
Яшашга қодирдир бехавфу хатар.

Яшашга қодирдир бехавфу хатар,
Бошида бўлмаса уруш балоси.
Бу нотинч дунёда ҳар шому саҳар
Осойиш истайди одам боласи.

II

Одам боласининг ўйлаб тақдирин
Ва нотинч дунёнинг тинчлигин кўзлаб,
Омоч қилмоқ учун уруш шамширин
Партиям минбарда турибди сўзлаб.

Партиям минбарда турибди сўзлаб
Тинчлик китобидан очиб янги боб.
Эркпарвар башарнинг бошини силаб.
Йўлига нур сочиб мисоли офтоб.

Йўлига нур сочиб мисоли офтоб,
Элни-элга иноқ этмоқ билан банд.
Ғоявий курашда қилиб инқилоб,
Заковат байроғин кўтарди баланд.

Заковат байроғин кўтарди баланд,
Бу байроқ порлади дунё томида.
Не ажаб, бўлса гар юраклар пайванд,
Тинчликнинг монолит истеҳкомида.

Тинчликнинг монолит истеҳкомида
Кошкийди янги бир дунё туғилса.
Оҳ-фарёд чекмай ул уруш комида
Тинчлик бешигида нурга йўғрилса.

Тинчлик бешигида нурга йўғрилса,
Чинни кабутардай тонг ёзса қанот.
У тонгдай сокину мусаффо бўлса,
Она ер тамшаниб, айласа роҳат.

Она ер тамшаниб, айласа роҳат,
Бу дамни юрагим сезиб турибди.
Тинчлик программаси ёзиб нур қанот,
Дунёни қуёшдай кезиб юрибди.

Дунёни қуёшдай кезиб юрибди,
Ёғдусин улашиб жаҳон халқига.
«Совуқ уруш музи» эриб турибди,
Бардош беролмасдан унинг тафтига.

Бардош беролмасдан унинг тафтига
Жони халқумдадир уруш балосин.
У мангу бахт қуриб жаҳон қалбида
Балодан асрагай одам боласин.

Балодан асрагай одам боласин,
Ва дунё боғини кўргай мунаввар.
Қалбидан янгратиб тинчлик навосин,
Қуёш каби кезур ғолиб, музаффар.

Барот БОЙҚОБИЛОВ.

ДАСТУРХОН БЕЗАГИ

Тошкент яқинида жойлашган 1 теплица комбинатининг коллективи янги йил сабзавот ҳосилини териб олишга киришди.

Тошкент, Олмалиқ, Оҳангарон савдо шохобчаларига 50 тоннадан ортиқ помидор ва бодринг жўнатилди. Деҳқонлар бу ерда биринчи марта ҳар квадрат метр теплица майдонидан 20 килограммгача ҳосил берадиган «Узбекский-740» ва «Марфинский» навли бодринг етиштирдилар. Бу — пландагидан қарийб икки баравар кўп.

Бу йил хўжалик голландча теплица қурилиши ҳисобига уч гектар «кенгайди». Бу теплицалар экинларни парвариш қилишда механизмларни қўллаш мумкинлиги туфайли жуда қулай.

Комбинат меҳнатчилари қишда ва эрта баҳорда 1500 тонна сабзавот етиштиришга аҳд қилдилар. Бу ўтган йилнинг худди шу давридагига нисбатан уч юз тонна кўпдир.

(ЎзТАГ).

Редактор ўринбосари
Ж. ЖАББОРОВ.

TABИAT

«УЧУВЧИ» ВИРУСЛАР

ТАБИАТ ВА ОДАМ

Ҳозир медицинанинг паррандалар дунёсига қизиқиши тўсатдан зўрайиб кетди. Медик олимлар паррандаларнинг мавсумий учиш картасига орнитологлар (қушшунослар) дан кам қизиқмаётирлар.

Буларнинг сабаби вирусларда, аниқроқ қилиб айтганда арбовируслардадир. Бу тушунча янги бўлсада, энди энциклопедик маъно касб этди. Арбовируслар ғоятда майда. Улар кана, чивин ва бошқа шунга ўхшаш ҳашаротлар организмида пайдо бўлади. Бундай вируслар ўз «эгаларига» касал юқтирмайди. Лекин эндиликда аниқланишича улар ҳайвонот ва одамда касаллик қўзғаши мумкин. Маълум 200 хил арбовирусларнинг ҳар тўрттасидан бири бизнинг ашаддий душманимиздир. Баъзан касаллик қўзғатувчи вируслар паррандани «эгаллаб олиб», ҳаво орқали олис-олис масофаларга бориши мумкин. Шундай қилиб, бир йилда икки марта—қушларнинг кўкламги ва кузги кўчиб учишида вируслар ҳам кўчади. Олимлар вируслар юқтирадиган «А» гриппининг бошланиши айни паррандаларнинг кўчиб учиши билан боғлиқ деб ўйламоқдалар.

Шунинг учун ҳам ҳозир медицина орнитология билан алоқани мустаҳкамламоқда. Мамлакатда паррандалар билан экологик боғланган вирусларни ўрганиш давлат комитети тузилди.

(ТАСС мухбири).
Москва.

ҲАМЖИҲАТЛИК ЕТИШМАЯПТИ

ХОККЕЙ

Хоккей чемпионати охирлаб бормоқда. Мамлакат биринчилигининг қарийб учдан икки қисми орқада қолди. «А» класси шарқий зонасига кирувчи коллективлар орасида пешқадамлар ва мағлубият аламини чекаётган командаларнинг ўрни ҳам ойдинлашиб боряпти. Тошкентнинг «Бинокор» командаси хоккейчилари ҳозирча кучли бешликдан жой олиб турган бўлса-да, чемпионат ниҳоясида совриндор бўлиши осонмас кўринади.

Чемпионат бошида бинокорчилар муҳлисларни мамнун этгандилар. Бир қатор ғалабалар билан ўйинлар жадвалининг иккинчи ва учинчи ўринларини эгаллашга муваффақ бўлишганди. Аммо ҳал қилувчи иккинчи даврадан бошлаб хоккейчиларимиз сусткашликка йўл қўйяптилар. Бунга баҳоналар ҳам ҳар турли бўляпти. Жумладан, сафар ўйинларидаги шарт-шароитнинг оғирлиги асосий сабаб қилиб кўрсатилмоқда. Учинчи марта мамлакат чемпионатида шайба сураётган бинокорчилар йилдан-йилга маҳоратлари оша боради деб ўйлагандик. Лекин кўп нарса муҳлислар кутганича бўлмаяпти. Командамиз тобора юқори ўринларни эгаллаш ўрнига пастга «интиляпти». Бўлмаса «Бинокор» ўз зонасининг кучли коллективларидан саналади. Ҳужумчилар состави ҳам дуруст саралаган. Ҳужумкорликда Юрий Самахвалов, Алексей Гутов ёки Александр Смолин, Михаил Титаренколар ўсмирлар ўртасида ўтказилган Европа чемпионатининг совриндорлари ҳамда ЦСКА командасининг кучли ўйинчиларидан ҳисобланади. Тошкентликларга таниш Юрий Фомин ва Борис Новиковлар ҳам маҳоратли ўйинлари билан кўпчиликнинг эътиборини тортганлардан.

Балки мудофаада турганлар яхши ўйнашмаётгандир. Ундай десак, В. Орчаков, В. Каменев, Ю. Никифоровский, В. Прокопьевлар ҳар қандай шиддатли ҳужумлар вақтида ҳам ўз командалари ғалабасини таъминлай олган пайтлар бўлган-ку. Дарвозабонлар З. Хасьянов билан Е. Подьяновлар маҳоратидан ҳам тошкентликлар мамнун.

Хўш, команда состави дуруст, ҳужум ва мудофаа линиялари ҳам ёмон эмас. Шундай экан нима учун «Бинокор» коллективи чемпионат бошида ўз олдига қўйган мақсадига эришолмаяпти. Ҳар йили мамлакат биринчилиги бошланиши арафасида бинокорчилар устозидан: «бу йил олдимизга биринчи лига юзини кўришни вазифа қилиб қўйганмиз» деган ваъда оламиз. Афтидан зона ғолиби бўлиш учун коллективнинг кучли бўлиши етарлимасдек кўринади. Муҳлислар буни команданинг ҳозирча чемпионат пешқадами бўлиб турган «Звезда» хоккейчилари билан учрашувда яққол шоҳиди бўлдилар. Энг кучли коллектив билан учрашув бинокорчилар учун ўзига хос имтиҳон бўлди. Учрашув бинокорчилар майдонида ўтганига қарамай, меҳмонлар устун келдилар. «Звезда» майдонга кучли состави билан тушмаса ҳам, ҳисоб 8:5 билан уларнинг фойдасига ҳал бўлди.

Такрорий ўйинда эса, бинокорчилар 4:3 ҳисобида ғалабага эришди. Аммо мағлубиятда ҳам, ғалабада ҳам дарвозабон Хасьянов маҳоратини кўрсатди. Ўйин пайтида ҳужумчилар ҳам, мудофаада турганлар ҳам ғалаба учун куюнчаклик қилишаётгани сезилиб турди. Лекин шайба рақиблар дарвозасига яқин келганда ҳужумкорлик осонликча даф этилаверди. Демак, бинокорчилар ўртасида уюшқоқлик, ҳамжиҳатлик, ҳужум пайтида вазиятни аниқ ҳис эта билишлик етишмайди. Шунинг учун ҳам «Бинокор» чемпионат пешқадами «Звезда»дан 18 очкога орқада қолиб турибди. Хоккейчиларимиз мамлакат биринчилиги тугагунга қадар яна 14 ўйин ўтказишлари керак. Бу учрашувларда бинокорчилар юксак интизом ва уюшқоқлик кўрсатолмасалар, юқори ўринлар тугул ҳозирги жойларини ҳам сақлаб қололмасликлари аниқ. Чунки очколар ва шайбалар нисбати фахрли ўринларни эгаллаб турган коллективларникидан кескин фарқ қилиб бормоқда.

В. АҲМЕДОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00 — МОСКВА. 18.30 — ТОШКЕНТ. 18.40 — Кинофильм. 18.55 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Миллионлар ленинча университети (Москва). 20.15 — Ойдиннинг адабий портрети. 21.05 — «Ахборот». 21.25 — Жўрабек Набиев концерти. 22.00 — «ВАҚТ». 22.30 — Халқ контроли экрани. 23.00 — Хоккей: «БИНОКОР» (Тошкент)— «КЕДР» (Свердловск области). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.00 — ТОШКЕНТ. Инженер Прончатов (бадиий фильмнинг 1-серияси). 12.05 — Болалар учун кинопрограмма. 18.30 — МОСКВА. 18.45— Ўқувчилар учун кўрсатув. 19.15 — Телефильм. 19.30 — Концерт. 19.45 — Жанговар постда (Тошкент). 20.15 — Музикали программа. 21.10 — «Қўшнилар». 22.00 — Ҳужжатли фильм. 22.30 — Бадиий фильм. 23.40 — Концерт. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — Фильм-концерт. 19.50 — Қизиқувчан кишилар экрани. 20.20 — Бадиий фильм.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 14/II да Травиата, 15/II да Масхарабозлар.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 14/II да Аяжонларим (кеч соат 6 да). 15/II да Оқшомдан тушгача.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 14/II да Жон қизлар, 15/II да Жумагул, 16/II да Ҳижрон.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 14/II да Мудҳиш вазият, 15/II да Ташвишланманг онажон, 16/II да Алғов-далғов.

КИНО

Ёввойи қалб — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Танҳо ўзинг (жуфт соатларда). Ютқазилган ўйин (тоқ соатларда) — «ДРУЖБА».

Яшасин муҳаббат! (11.00, 14.00, 17.00, 20.00). Майерлинг (12.00, 15.00, 18.00, 21.00) — «СПУТНИК».

Уч мушкетёр (14.00, 17.00, 20.00) — Оддий кийимдаги киши (кундуз ва кечқурун) — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

Оливер (12.00, 18.00), Гойя ёки Билишнинг машаққатли йўли (15.00, 20.45) — «ЧАЙКА».

Унутилган ичув сири — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда, кундуз ва кечқурун).

Шаҳарлар ва йиллар — «МОСКВА», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Севги анатомияси — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Ҳамроз — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Қум карьери генераллари — «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Қора синглим учун оқ гуллар — ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Докер — С. РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).

Эрамиздан миллион йил илгари — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда, кундуз ва кечқурун).

Ҳур қизлар — «МОСКВА» (11.00, 20.45).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ
СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
16-17 ФЕВРАЛЬ
КЕЧ СОАТ 7 ДА
ЎЗБЕКИСТОН ССР ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТАШКИЛ ТОПГАН КУННИНГ 50 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН
ШЕЪРИЯТ ВА МУЗИКА КЕЧАСИ

Шоир ва бастакорлар
ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати, шоир ЭРКИН ВОҲИДОВ;

Шоирлар: ЭЪТИБОР ОХУНОВА, ПУЛАТ МУМИН, ЕНГИН МИРЗО.

Бастакорлар: САЙФИ ЖАЛИЛ, СУЛТОН ҲАЙИТБОЕВ.

Ўзбекистон ССР халқ артисти МУҲАММАДЖОН МИРЗАЕВ;

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: Олмахон ҲАЙИТОВА, Таваккал ҚОДИРОВ, Дилбар АБДУЛЛАЕВА;

Лирик хонанда: Фахриддин УМАРОВ;

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати Дилафрўз ЖАББОРОВА;

Бутуниттифоқ эстрада артистлари конкурсининг лауреати Карима УЗОҚОВА;

Ёш хонандалар: Дилором ҚАЮМОВА, Абдуқодир ЮСУПОВ, Сера ШУКУРОВА, Нафиса ТУХТАЕВА, Ойша РАҲМОНОВА.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АНСАМБЛИ

Ансамбль раҳбари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Салоҳиддин ТУХТАСИНОВ.

Программани — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ғулом ТОЖИАЪЛОЕВ олиб боради.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 14.00 дан бошлаб сотилади.

ОЛМАЛИҚ ШАҲРИДА
2, 3 МАРТДА
1974 ЙИЛГИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ПУЛ-БУЮМ ЛОТЕРЕЯСИНИНГ БИРИНЧИ ЧИҚАРИЛИШИ БЎЙИЧА
ЮТУҚЛАР ТИРАЖИ ЎТКАЗИЛАДИ
ЛОТЕРЕЯ БИЛЕТЛАРИНИ СОТИБ ОЛИНГ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ — Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ◆ ТЕЛЕФОНЛАР Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача

Р. 01221. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583.